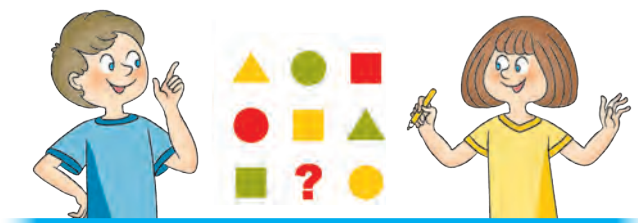

С. О. Скворцова,
О. В. Онопрієнко

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу закладів
загальної середньої освіти

Харків
Видавництво «Ранок»
2018

УДК 51:37.016(075.2)
С42

За Типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом О. Я. Савченко

С42 Математика : підруч. для 1 кл. закл. загал. серед. освіти / С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко. — Харків : Вид-во «Ранок», 2018.

УДК 51:37.016(075.2)

Електронні матеріали
до підручника розміщено на сайті
interactive.ranok.com.ua

© Скворцова С. О., Онопрієнко О. В., 2018
© Ширяєв Д. В., 2018
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2018

ЗМІСТ

Передмова	7
---------------------	---

РОЗДІЛ 1

Досліджуємо форми об'єктів	8
Вивчаємо геометричні фігури.	
Встановлюємо просторові відношення	10
Вивчаємо геометричні фігури	11
Досліджуємо ознаки об'єктів	12
Досліджуємо ознаки, пов'язані з величиною	13
Лічимо від 1 до 10	14
Визначаємо кількість об'єктів	15
Визначаємо порядковий номер об'єкта	16
Досліджуємо групи об'єктів за спільною ознакою	17
Розбиваємо об'єкти на групи за спільною ознакою	18
Вивчаємо число і цифру 1	19
Вивчаємо число і цифру 2	20
Вивчаємо число і цифру 3	21
Вивчаємо число і цифру 4	22
Вивчаємо число і цифру 5	23
Працюємо з групою об'єктів: об'єднуємо, вилучаємо	24
Порівнюємо групи об'єктів за кількістю	26
Вивчаємо арифметичні дії додавання і віднімання	27
Зображуємо додавання і віднімання схематично	28
Вивчаємо число і цифру 6	29
Порівнюємо числа	30
Досліджуємо склад числа 6	31
Повторюємо числа 1–6	32
Додаємо і віднімаємо за числовим променем	33
Додаємо і віднімаємо в межах 6	34
Вивчаємо число і цифру 7	35
Порівнюємо числа	36
Досліджуємо склад числа 7	37
Повторюємо числа 1–7	38
Вивчаємо число і цифру 8	39
Порівнюємо числа	40
Досліджуємо склад числа 8	41
Повторюємо числа 1–8	42

Вивчаємо число і цифру 9	43
Порівнюємо числа	44
Досліджуємо склад числа 9	45
Повторюємо числа 1–9	46
Вивчаємо число 10	47
Порівнюємо числа	48
Досліджуємо склад числа 10	49
Перевіряємо свої досягнення	50

РОЗДІЛ 2

Повторюємо числа 1–10	51
Досліджуємо склад чисел першого десятка	52
Називаємо компоненти та результат дії додавання	53
Відкриваємо спосіб додавання і віднімання числа 2	54
Одержуємо число нуль. Віднімаємо рівні числа	55
Відкриваємо спосіб міркування при додаванні і відніманні числа 0	56
Вчимося додавати і віднімати числа	57
Додаємо і віднімаємо числа 0, 1, 2	58
Досліджуємо таблиці додавання і віднімання числа 1	59
Відкриваємо переставний закон додавання	60
Вимірюємо довжини відрізків	61
Досліджуємо взаємозв'язок додавання і віднімання	62
Досліджуємо взаємозв'язок додавання і віднімання	63
Додаємо і віднімаємо число 2	64
Додаємо і віднімаємо числа 0, 1, 2	65
Досліджуємо таблиці додавання і віднімання числа 2	66
Досліджуємо різницеve порівняння	67
Моделюємо різницеve порівняння	68
Збільшуємо або зменшуємо на кілька одиниць	69
Збільшуємо або зменшуємо на кілька одиниць	70
Дізнаємося про математичний вираз «різниця»	71
Відкриваємо способи додавання і віднімання числа 3	72
Додаємо і віднімаємо число 3	73
Відкриваємо правило знаходження невідомого доданка	74
Називаємо компоненти та результат дії віднімання	75
Додаємо і віднімаємо числа	76
Вимірюємо довжини відрізків	77
Будуємо відрізки	78

Вивчаємо вирази на дві дії	79
Додаємо і віднімаємо число 3	80
Досліджуємо таблиці додавання і віднімання числа 3	81
Додаємо і віднімаємо числа 0, 1, 2, 3	82
Додаємо і віднімаємо числа 0, 1, 2, 3	83
Готуємося до вивчення задач	84
Перевіряємо свої досягнення	85
Додаємо і віднімаємо число 4	86

РОЗДІЛ 3

Додаємо і віднімаємо число 4	87
Знайомимось із задачею	88
Дізнаємося про складові задачі	89
Досліджуємо задачі	90
Досліджуємо таблиці додавання і віднімання числа 4	93
Додаємо і віднімаємо числа 0, 1, 2, 3, 4.	95
Відкриваємо спосіб додавання і віднімання числа 5	96
Додаємо і віднімаємо число 5	98
Досліджуємо таблиці додавання і віднімання числа 5	99
Вчимося виконувати арифметичні дії з величинами	101
Додаємо і віднімаємо числа частинами. Порівнюємо величини	102
Досліджуємо таблиці додавання чисел другої п'ятірки.	104
Готуємося до вивчення віднімання чисел 6, 7, 8, 9.	105
Готуємося до вивчення віднімання чисел 6, 7, 8, 9.	106
Складаємо короткий запис задачі	107
Віднімаємо числа 6, 7, 8, 9	109
Віднімаємо числа 6, 7, 8, 9	110
Складаємо короткий запис задачі	112
Знаходимо невідомі зменшуване і від'ємник	114
Віднімаємо числа другої п'ятірки	115
Порівнюємо математичний вираз і число	116
Досліджуємо таблиці віднімання чисел другої п'ятірки.	118
Порівнюємо число та математичний вираз	120
Порівнюємо математичні вирази	121
Вимірюємо маси предметів	122
Вимірюємо місткості посудин	124
Записуємо задачу коротко.	126
Досліджуємо властивості величин	128

Перевіряємо свої досягнення	129
Досліджуємо лічильну одиницю: десяток	130

РОЗДІЛ 4

Порівнюємо, додаємо і віднімаємо десятки	133
Одержуємо круглі числа. Додаємо і віднімаємо круглі числа	135
Досліджуємо одиницю вимірювання довжини: дециметр	137
Утворюємо числа другого десятка	139
Записуємо числа другого десятка	141
Записуємо числа другого десятка	143
Записуємо числа першої сотні	144
Порівнюємо числа в межах 100	145
Додаємо і віднімаємо на основі складу чисел другого десятка	146
Додаємо і віднімаємо на основі складу чисел першої сотні	148
Додаємо і віднімаємо на основі складу чисел першої сотні	150
Додаємо і віднімаємо число 1	151
Додаємо і віднімаємо числа на основі нумерації	152
Узагальнюємо розуміння нумерації чисел першої сотні	153
Додаємо і віднімаємо одноцифрове число	154
Додаємо і віднімаємо числа	155
Додаємо і віднімаємо числа	156
Додаємо і віднімаємо числа	157
Досліджуємо задачі	158
Знаходимо невідомий від'ємник і зменшуване	159
Знайомимося із задачами на знаходження невідомого зменшуваного або від'ємника	160
Розв'язуємо задачі	161
Досліджуємо складові задач	162
Знайомимося із додаванням та відніманням двоцифрових чисел	163
Знайомимося з одиницею вимірювання часу: доба	165
Визначаємо час за годинником	166
Дізнаємося про тривалість доби	167
Додаємо і віднімаємо числа	168
Визначаємо вартість товару	169
Знайомимося з одиницею вимірювання довжини: метр	170
Додаємо і віднімаємо числа. Повторюємо вивчене	171
Додаємо і віднімаємо числа. Повторюємо вивчене	172
Перевіряємо свої досягнення	173

Дорогі друзі!

Сьогодні ви розпочинаєте цікаву подорож світом Математики. Попереду на вас чекають багато нових і радісних відкриттів. А вашим путівником у подорожі стане цей підручник.

Отже, вирушаймо!

У підручнику використані такі позначки:

— попрацюй з арифметичними штангами

— попрацюй з числами та кружками (намистинками)

— попрацюй з геометричними фігурами

— попрацюй з картками із числами

— попрацюй з кісточками доміно

— проведи дослідження

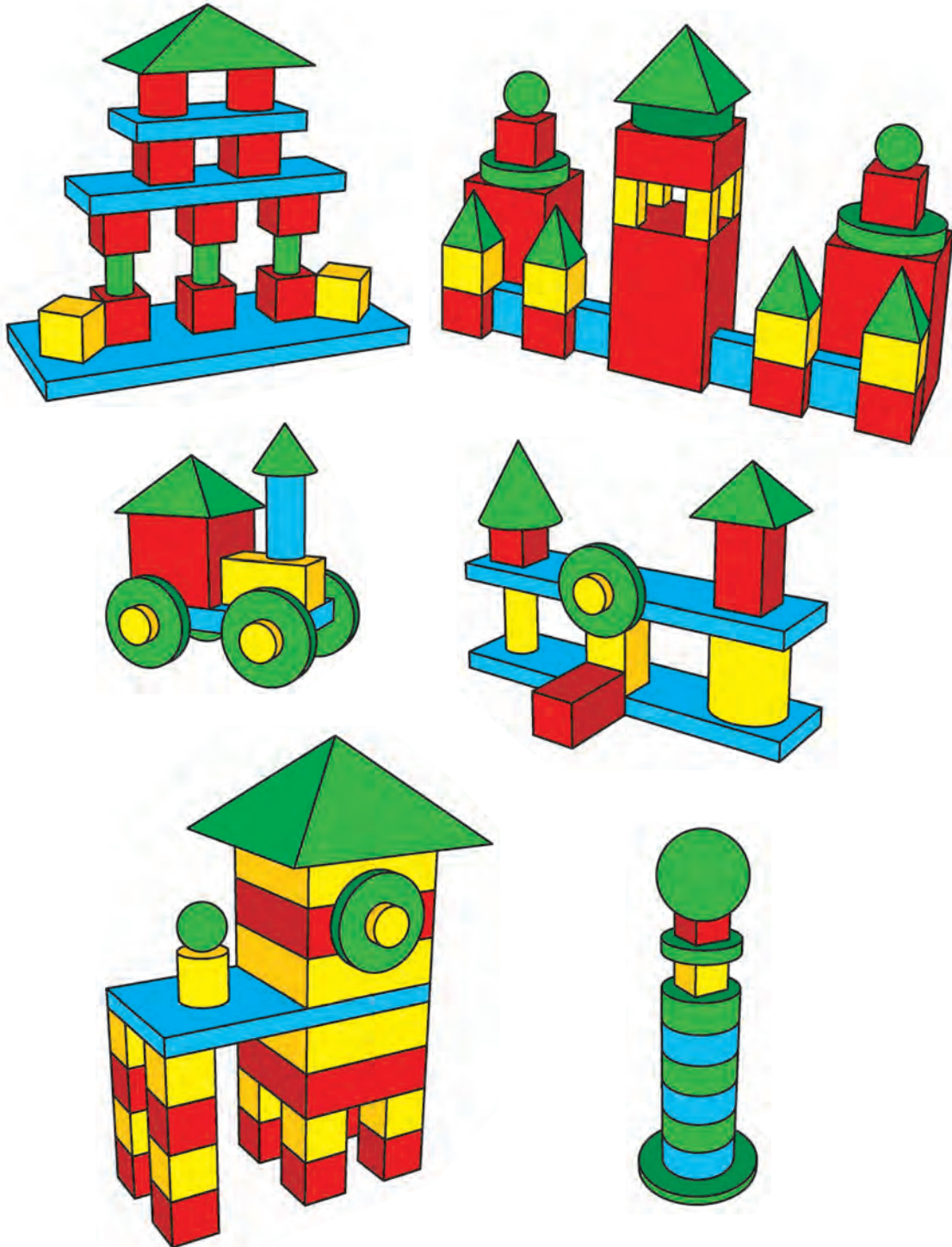

ДОСЛІДЖУЄМО ФОРМИ ОБ'ЄКТІВ

- многокутники
- круг
- конус, піраміда, циліндр, куб, куля

1

Назви геометричні фігури конструктора.

- ліворуч, праворуч, над, під, між, на
- вгорі, внизу, по центру
- попереду, позаду, поряд

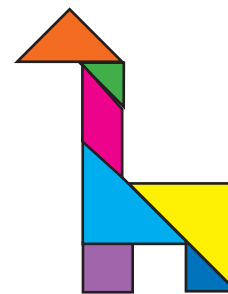
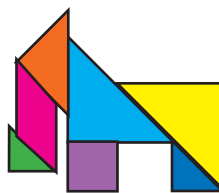
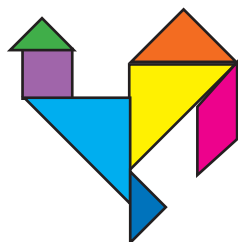
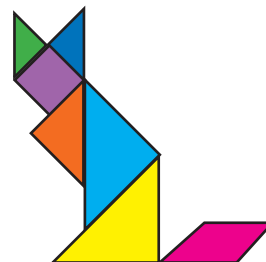
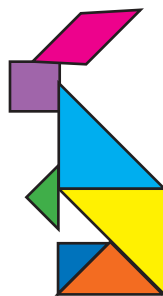
2

Розкажи, що ти бачиш на малюнку, використовуючи слова: над, під, між, угорі, внизу, по центру, попереду, позаду, ліворуч, праворуч.

3

Із яких фігур складено чотирикутник? Це іграшка — танграм. Вибери малюнок і назви фігури, з яких складено тварину. Спробуй скласти фігуру за зразком.

ВИВЧАЄМО ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ. ВСТАНОВЛЮЄМО ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ

- точка
- пряма
- крива

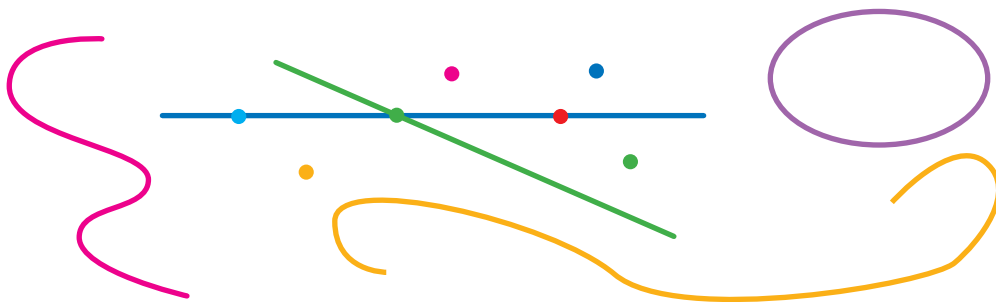
1

Софійка згадала літній відпочинок і намалювала картину. Розглянь, як зображують точку, пряму, криву, і знайди на малюнку дівчинки схожі об'єкти.

2

Знайди на малюнку точки; прямі; криві.

3

Розглянь малюнок. Назви кожну фігуру в кожному рядку; в кожному стовпчику. Розгадай «секрет» розташування фігур і визнач, якої фігури бракує.

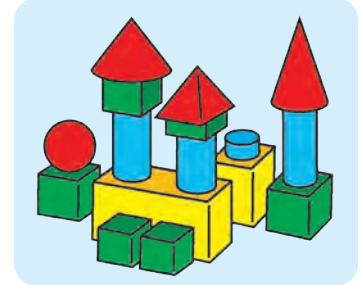
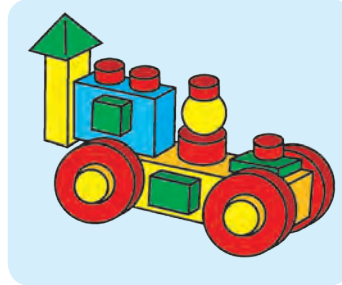
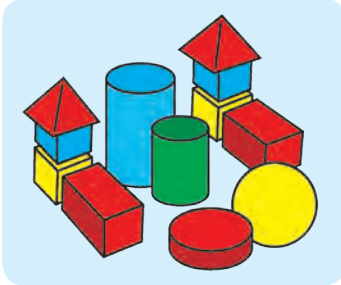
	?	

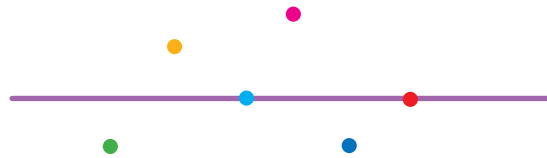
ВИВЧАЄМО ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

- промінь
- відрізок
- ламана

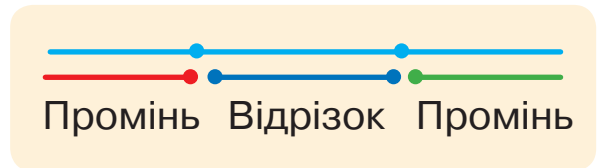
1 Назви форму деталей конструктора.

2 Назви кольори точок на прямій, над нею, під нею.

3 Точка розбиває пряму на кілька частин. Розглянь, як утворюються промінь і відрізок.

4 Знайди на малюнку промені, відрізки, ламані.

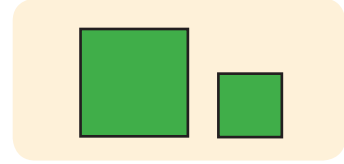
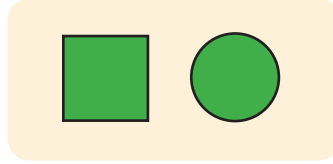
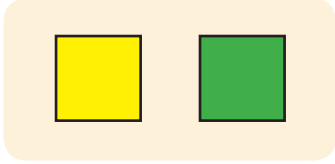

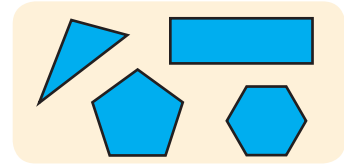
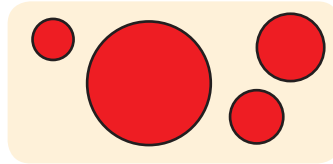
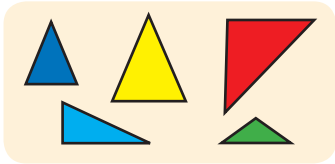
ДОСЛІДЖУЄМО ОЗНАКИ ОБ'ЄКТІВ

- форма
- колір
- розмір

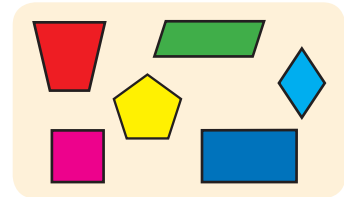
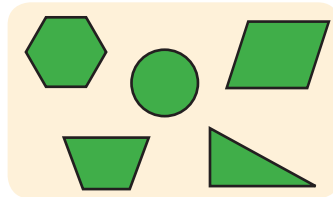
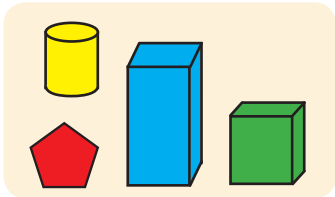
1 Чим схожі фігури в кожній парі? Чим відрізняються?

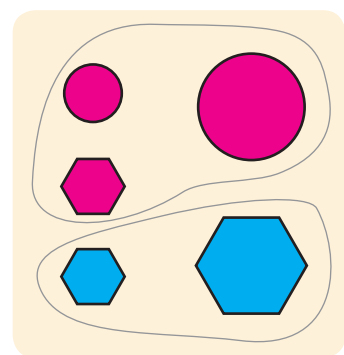
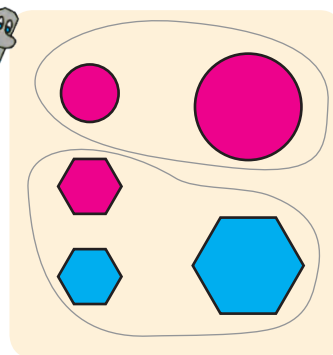
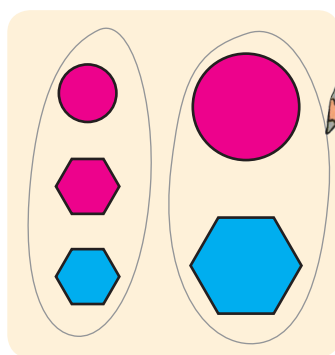
2 Назви кожну фігуру. Назви кожну групу фігур.

3 Розглянь кожний малюнок. Назви кожну фігуру. Назви групу фігур. Яка фігура «зайва»?

4 Визнач, за якою ознакою розбито фігури на групи.

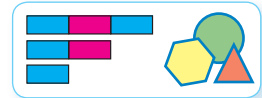

ДОСЛІДЖУЄМО ОЗНАКИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВЕЛИЧИНОЮ

- довший — коротший
- вищий — нижчий
- ширший — вузьчий

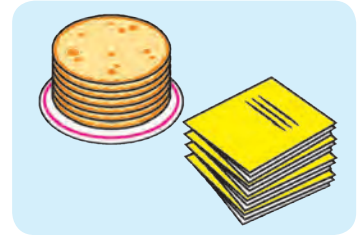
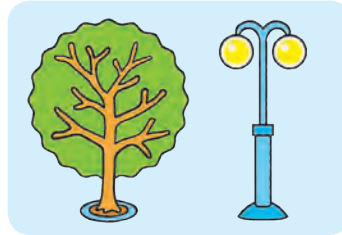
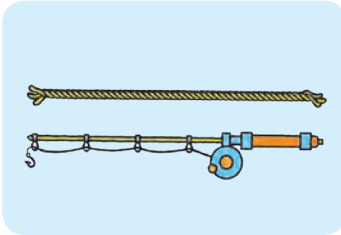
1

Попрацюй з математичними матеріалами.

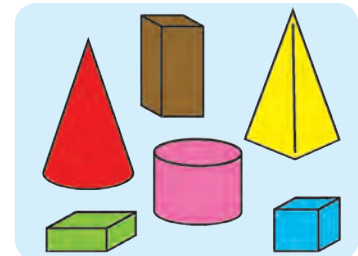
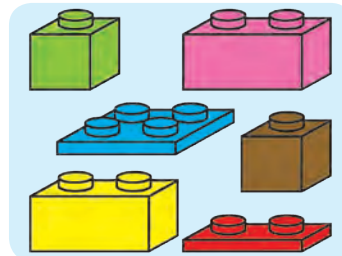
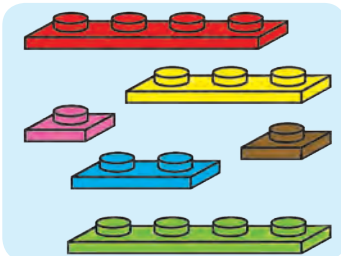
2

Розглянь пари об'єктів. Що в них спільне?

3

На кожному малюнку порівняй зображені предмети за довжиною; шириною; висотою. Назви предмети, однакові за довжиною; шириною; висотою.

4

Визнач, який ховрах найвищий; найнижчий. Які ховрахи однакового зросту? Визнач, який ховрах найтонший; найтовщий. Які ховрахи однакової товщини?

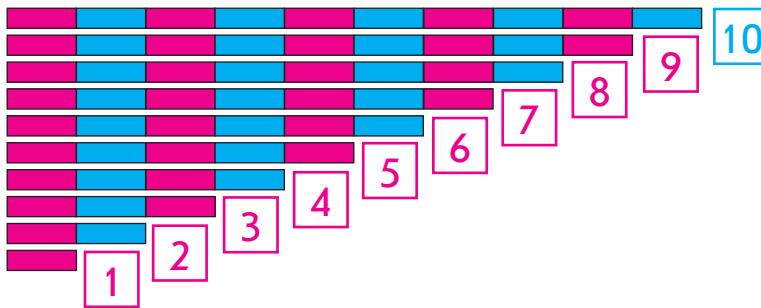

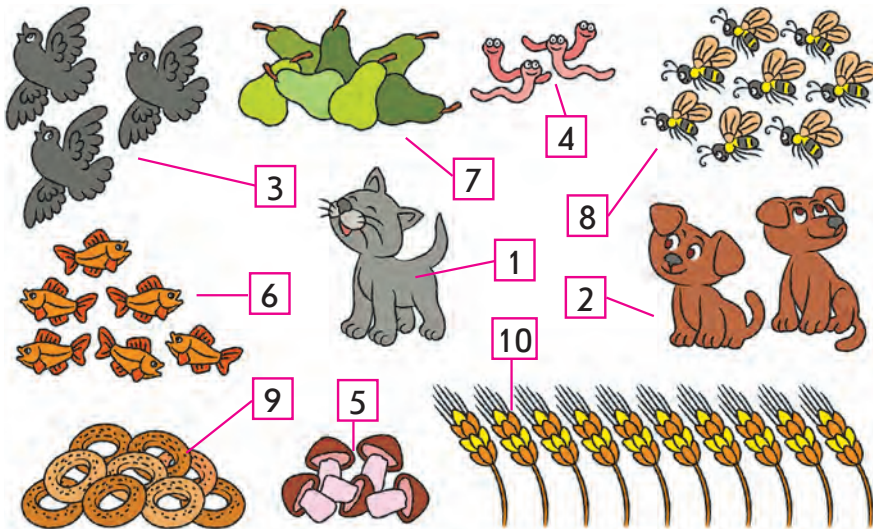
1 Попрацюй з математичними матеріалами.

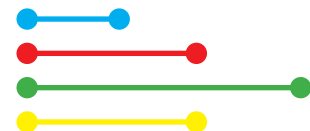
2 Розклади арифметичні штанги. Полічи смужки на кожній штанзі. Розглянь малюнок і перевір, чи правильно покладено картки з числами.

3 Чи відповідає кількість зображених об'єктів числам?

4 Який відрізок найдовший? Який відрізок найкоротший? Які відрізки мають однакові довжини?

ВИЗНАЧАЄМО КІЛЬКІСТЬ ОБ'ЄКТІВ

- лічба
- не називаю предмети двічі

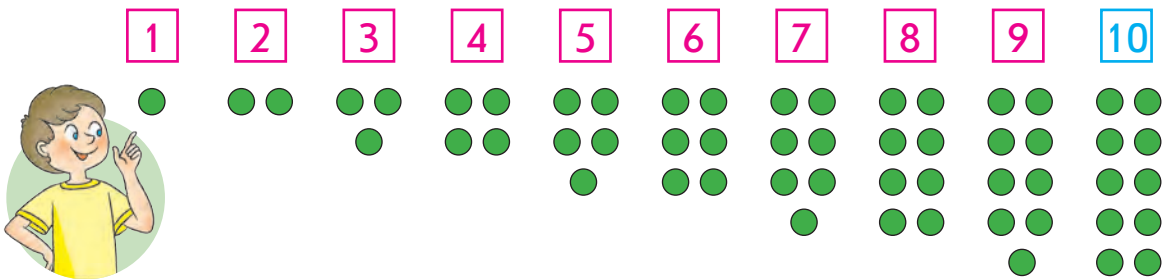
1

Попрацюй з математичними матеріалами.

2

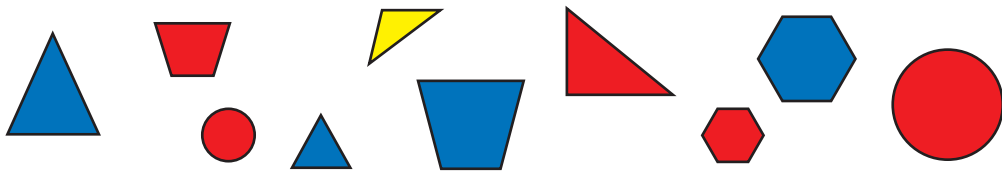
Розглянь малюнок. Перевір, чи відповідає кількість кружків картці з числом.

Поклади в рядок 10 кружків. Виклади ще 5 таких рядків. Полічи решту кружків. Виклади їх у нижньому рядку. Виклади картки з числами. Під кожен картку поклади відповідну кількість кружків.

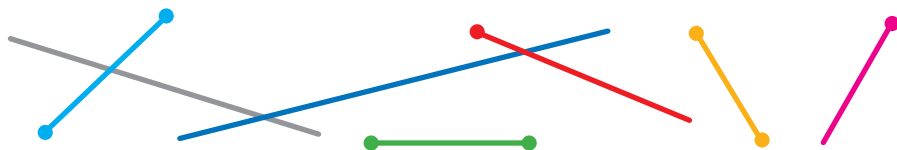
3

Полічи всі фігури. Скільки фігур? Скільки великих фігур? малих? Скільки синіх фігур; червоних фігур? Скільки трикутників? Чого більше: всіх фігур чи червоних фігур?

4

Які геометричні фігури зображено на малюнку? Визнач, скільки на малюнку відрізків; прямих; променів.

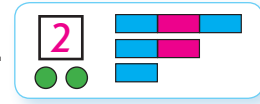

ВИЗНАЧАЄМО ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР ОБ'ЄКТА

- скільки?
- який за порядком?
- тиждень — сім днів

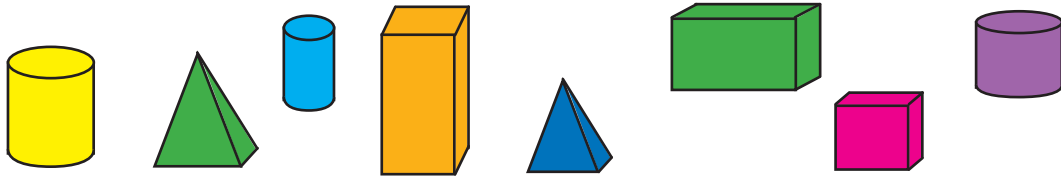
1

Попрацюй з математичними матеріалами.

2

Скільки геометричних фігур? Полічи фігури зліва направо, справа наліво, хаотично. Що цікаве можна помітити?

3

Скільки осіб на малюнку? Опиши кожну. Розкажи, хто йде першим, другим. Який за порядком хлопець у капелюсі?

4

Скільки днів у тижні? Згадай їх назви. З якого дня розпочинається тиждень? Яка за порядком середа? субота?

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота	Неділя
 1	 2	 3	 4	 5	 6	 7

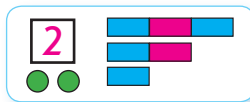

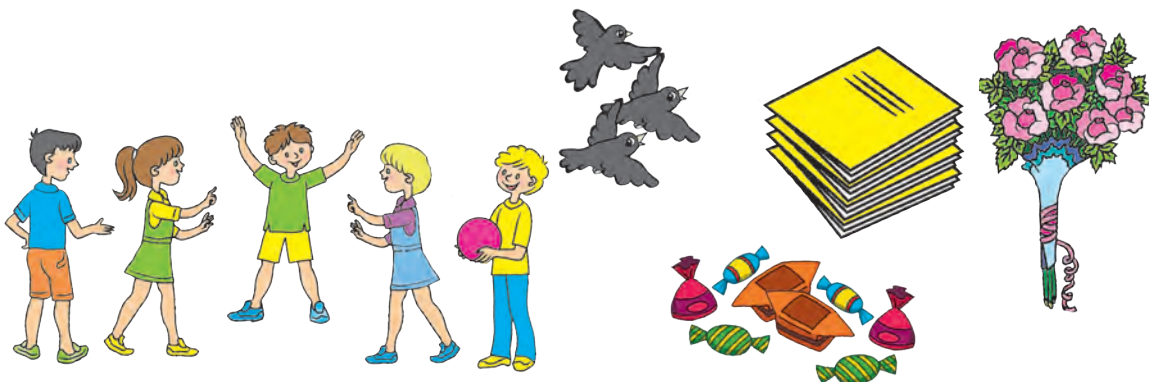
ДОСЛІДЖУЄМО ГРУПИ ОБ'ЄКТІВ ЗА СПІЛЬНОЮ ОЗНАКОЮ

● множина

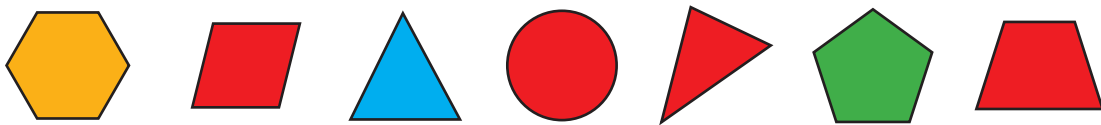
1 Попрацюй з математичними матеріалами.

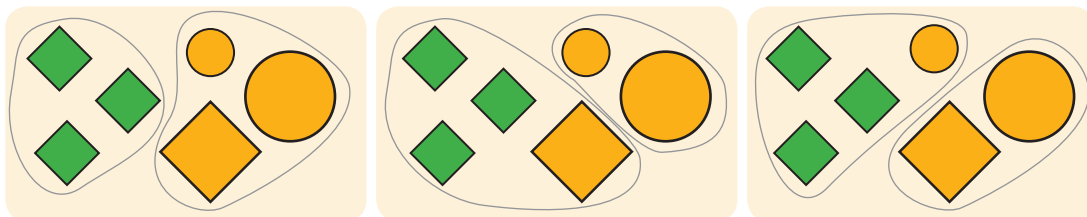
2 Назви кожен групу об'єктів (множину). Скільки елементів містить кожна група (множина)?

3 Як назвати групу (множину) об'єктів, поданих на малюнку? Назви кожен фігуру. Чого більше: всіх фігур чи багатокутників; усіх фігур чи червоних фігур?

4 Визнач, за якою ознакою фігури розбито на групи (множини).

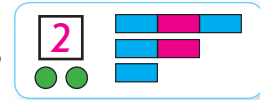

РОЗБИВАЄМО ОБ'ЄКТИ НА ГРУПИ ЗА СПІЛЬНОЮ ОЗНАКОЮ

● наступне,
попереднє
числа

1

Попрацюй з математичними матеріалами.

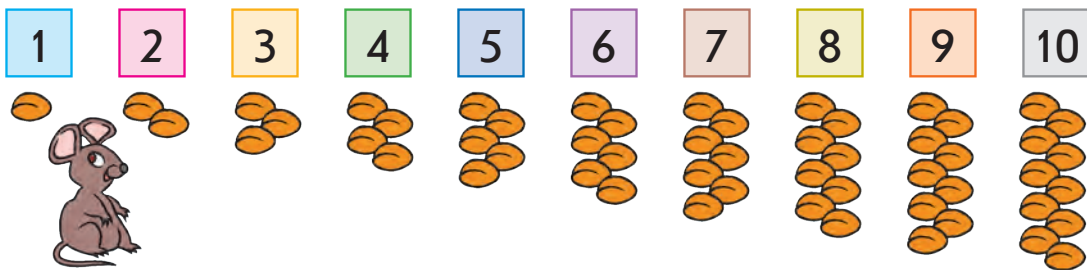
2

Назви групу (множину). Назви її елементи зліва направо. Який за порядком кабачок? Що треба знати, щоб відповісти на це питання?

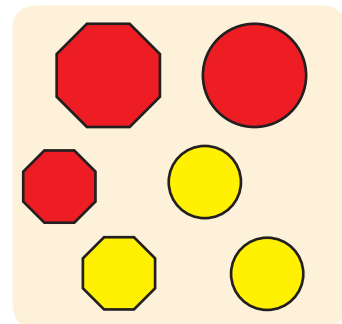
3

Перевір, чи правильно полічили зернини. Назви числа. Яке число стоїть за числом 7? Яке число стоїть перед числом 5? Яке наступне число за числом 4? Яке попереднє число до числа 9? Між якими числами стоїть число 5?

4

Назви групу (множину). Розбий групу (множину) на частини (підмножини) за певною ознакою. Скільки елементів містить кожна частина (підмножина)?

ВИВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 1

- стільки ж
- дорівнює =

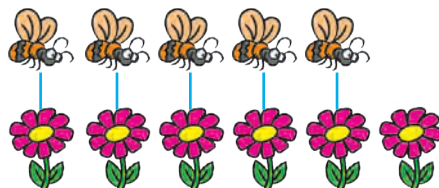
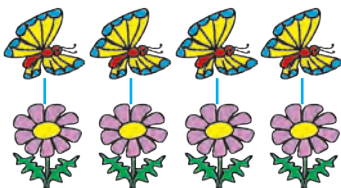
1

Попрацюй з математичними матеріалами.

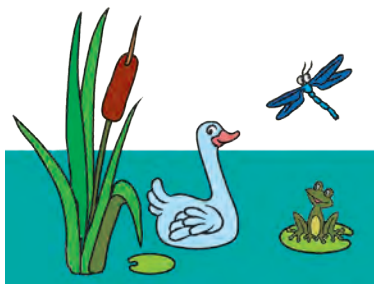
2

Що можна сказати про кількість об'єктів зверху та знизу на кожному малюнку?

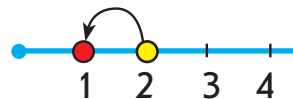

3

Що ти бачиш на малюнку? Скільки об'єктів кожного виду?

1

1 — це 2 без 1

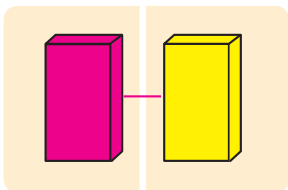
4

Попрацюй з математичними матеріалами.

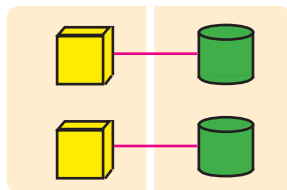
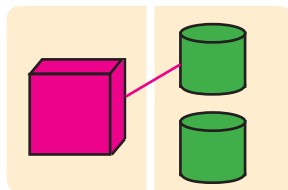

5

З'ясуй, скільки на кожному малюнку фігур зліва; справа. Де більше? Де менше? Де порівну?

Дорівнює =

Дорівнює =

ВИВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 2

- дорівнює =
- не дорівнює ≠

1 Попрацюй з математичними матеріалами.

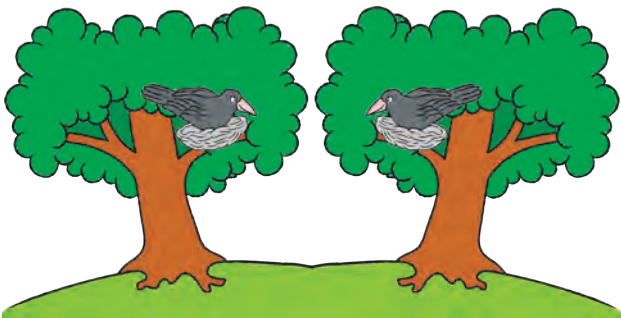

2 Скільки грибів «сховалося» за листям?

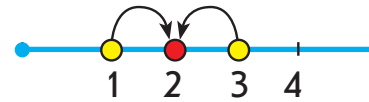

Стільки ж

3 Що ти бачиш на малюнку? Скільки об'єктів кожного виду?

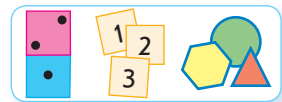

2 — це 1 і ще 1

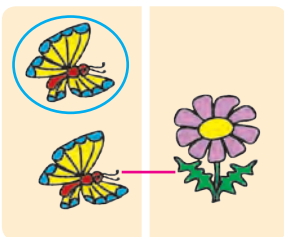

2 — це 3 без 1

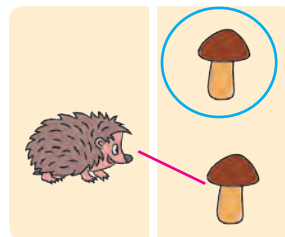
4 Попрацюй з математичними матеріалами.

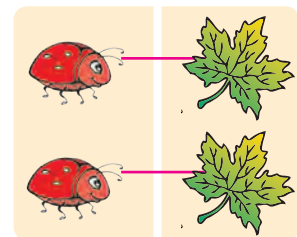
5 З'ясуй, скільки на кожному малюнку фігур зліва; справа. Де більше? Де менше? Де порівну?

Не дорівнює ≠

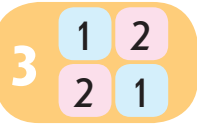
Не дорівнює ≠

Дорівнює =

ВИВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 3

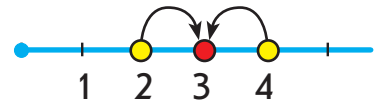
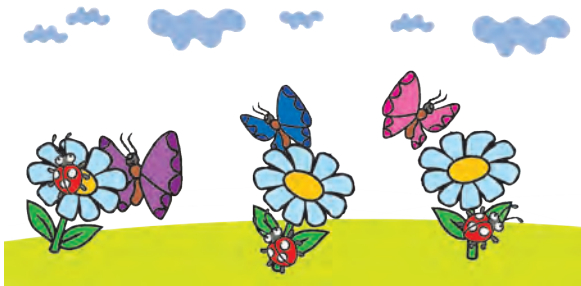
1

Попрацюй з математичними матеріалами.

2

Що ти бачиш на малюнку? Скільки об'єктів кожного виду?

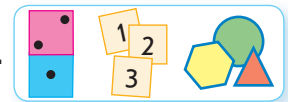

3 — це 2 і ще 1

3 — це 4 без 1

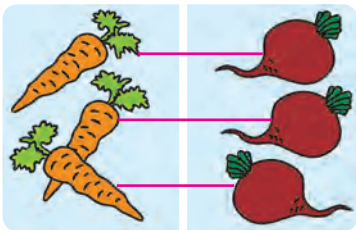
3

Попрацюй з математичними матеріалами.

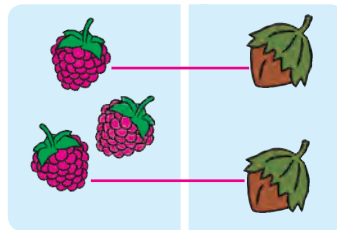

4

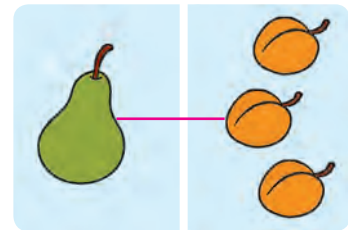
Яких плодів на кожному малюнку порівню? не порівню?

$$3 = 3$$

$$3 \neq 2$$

$$1 \neq 3$$

5

Виклади 3 кружки. Переміщуючи їх зліва направо, досліди склад числа 3.

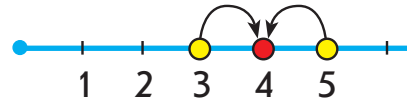
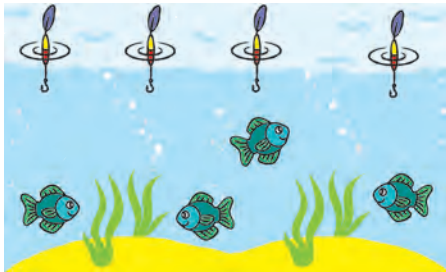
ВИВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 4

1 Попрацюй з математичними матеріалами.

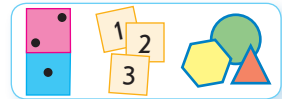
2 Що ти бачиш на малюнку? Скільки об'єктів кожного виду?

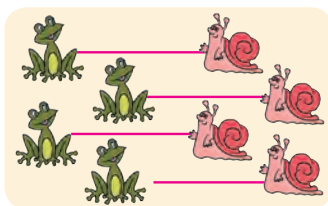
4 — це 3 і ще 1

4 — це 5 без 1

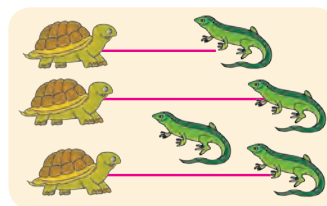
3 Попрацюй з математичними матеріалами.

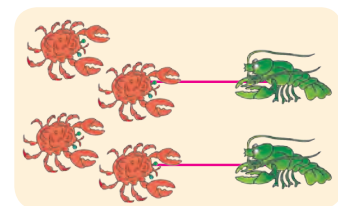
4 Яких об'єктів на кожному малюнку порівню? не порівню?

$$4 = 4$$

$$3 \neq 4$$

$$4 \neq 2$$

5 Виклади 4 кружки. Переміщуючи їх зліва направо, досліди склад числа 4.

ВИВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 5

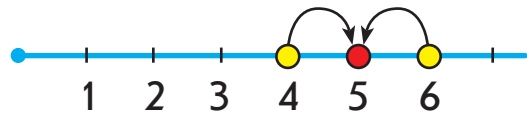
5

4	3	2	1
1	2	3	4

1 Попрацюй з математичними матеріалами.

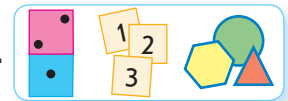
2 Що ти бачиш на малюнку? Скільки об'єктів кожного виду?

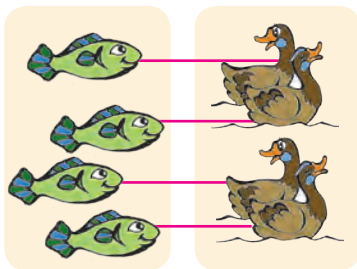
5 — це 4 і ще 1

5 — це 6 без 1

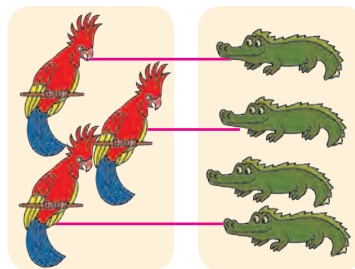
3 Попрацюй з математичними матеріалами.

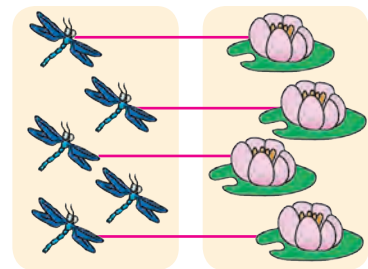
4 Яких об'єктів на кожному малюнку порівну? не порівну?

$$4 = 4$$

$$3 \neq 4$$

$$5 \neq 4$$

5 Виклади 5 кружків. Переміщуючи їх зліва направо, досліди склад числа 5.

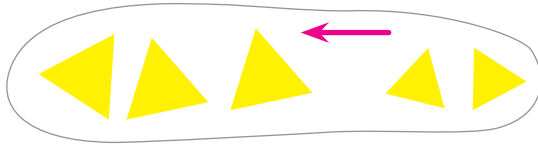

ПРАЦЮЄМО З ГРУПОЮ ОБ'ЄКТІВ: ОБ'ЄДНУЄМО, ВИЛУЧАЄМО

- об'єднати
- вилучити

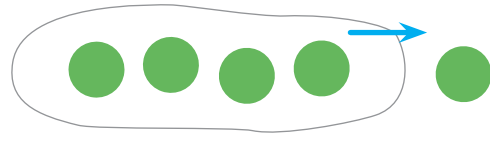
1

Попрацюй з геометричними фігурами.

3 і 2 всього 5

об'єднати

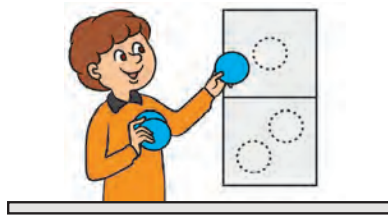

5 без 1 залишиться 4

вилучити

2

Попрацюй із числами та кружками.

2 і 1 всього 3

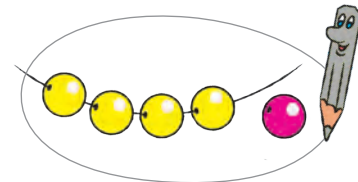

3 без 1 залишиться 2

3

Розглянь, як об'єднали жовті та червону намистинки. Що треба зробити, щоб показати всі намистинки?

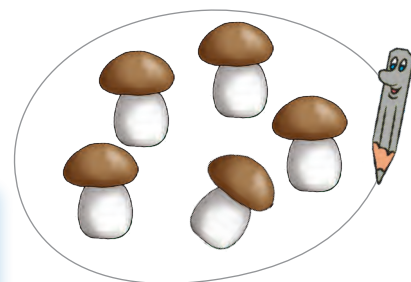
Щоб показати всі об'єкти,
треба їх об'єднати

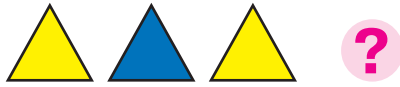
4

Розглянь, як об'єднали гриби. Що треба зробити, щоб об'єднати об'єкти?

Об'єднати — це означає при-
сунути, змішати, зсипати тощо

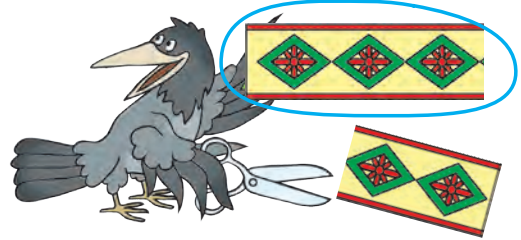

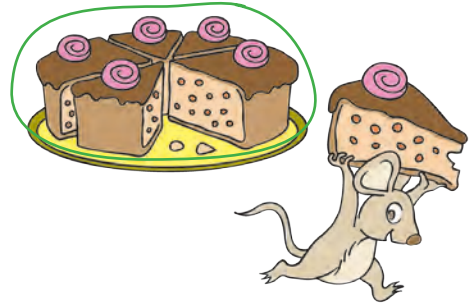
- 5 Розглянь, як показали решту фігур, коли частину ромбів вилучили. Що треба зробити, щоб показати, скільки ромбів залишилося?

Щоб показати **решту об'єктів**, треба частину їх **вилучити**.

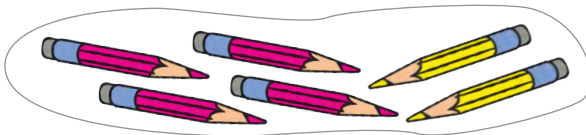

- 6 Розглянь, як вилучили шматок торта. Що треба зробити, щоб вилучити будь-які обрані об'єкти?

Вилучити — це означає **відсунути, відрізати, забрати, відсипати** тощо.

- 7 Поміркуй, які предмети об'єднували, а які — вилучали. Коли предметів стає більше? Коли предметів стає менше?

- 8 Скільки пензлів у стаканчику справа?
Скільки пензлів у стаканчику зліва?
Скільки всього пензлів у стаканчиках?
Як зробити так, щоб пензлів було порівну?

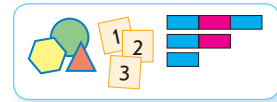

ПОРІВНЮЄМО ГРУПИ ОБ'ЄКТІВ ЗА КІЛЬКІСТЮ

- більше >
- менше <
- рівність, нерівність

1

Попрацюй з математичними матеріалами.

$5 \neq 4$

не порівну

більше

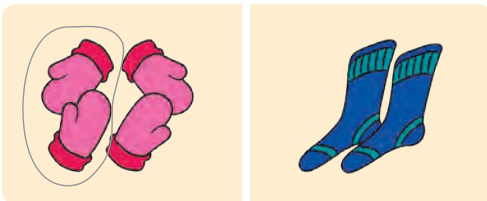
менше

$7 > 4$

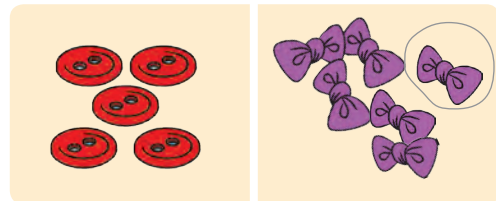
нерівність

2

Розглянь кожний малюнок. Утвори пари з елементів множин. Яке число більше? яке менше?

$4 > 2$
4 більше, ніж 2

$5 < 6$
5 менше, ніж 6

3

З'ясуй, чи правильно складено нерівності. Прочитай їх зліва направо та справа наліво.

$6 > 5$

$4 < 8$

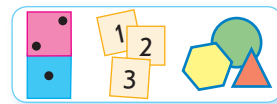

ВИВЧАЄМО АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ

- додати, відняти
- вираз, значення виразу

1

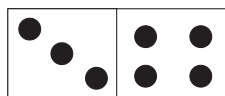
Попрацюй з математичними матеріалами.

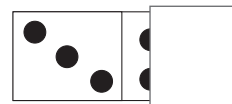
4 і 2 всього 6

4 без 1 залишиться 3

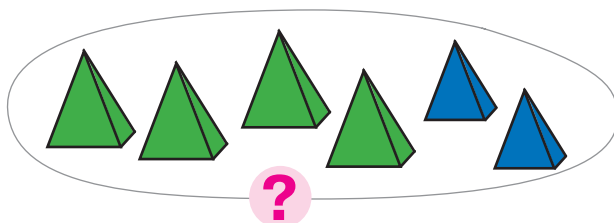
3 і 4 всього 7

7 без 4 залишиться 3

2

Як показати, скільки всього фігур: треба об'єднати фігури чи вилучити їх частину? Скільки всього фігур на малюнку?

Рівність

$$4 + 2 = 6$$

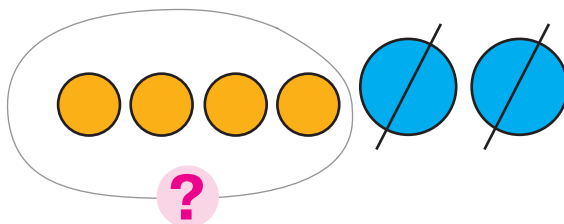
Вираз

4 і 2 буде 6. **Усього** 6 пірамід.
До 4 **додати** 2 буде 6.

Об'єднати → додати

3

Як показати, скільки фігур залишилось: треба об'єднати фігури чи вилучити їх частину? Скільки фігур залишилось?

Рівність

$$6 - 2 = 4$$

Вираз

6 **без** 2 буде 4. **Залишилося**
4 кулі. Від 6 **відняти** 2 буде 4.

Вилучити → відняти

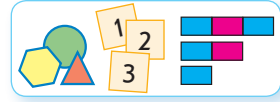

ЗОБРАЖУЄМО ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ СХЕМАТИЧНО

1

Попрацюй з математичними матеріалами.

2

Поясни схему з кружками та схему з відрізками. Перевір, чи правильно складено рівність.

3

Поясни схему з кружками та схему з відрізками. Перевір, чи правильно складено рівність.

4

Прокоментуй схеми та проілюструй їх за допомогою кружків.

ВИВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 6

- наступне число
- попереднє число

1 Перевір, чи правильно записано склад чисел. З'ясуй, за яким правилом розташовані числа у стовпчиках таблиць. Знайди значення виразів.

$1+4$

$3+2$

$2+3$

$4+1$

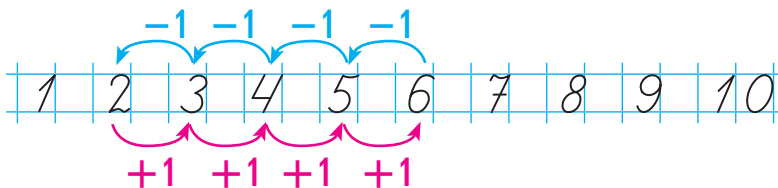
$1+3$

$2+2$

$3+1$

2

Поміркуй, як одержати наступне число; попереднє число. Перевір, чи є істинними рівності в перших двох стовпчиках. Знайди значення решти виразів.

$2+1=3$

$4+1=5$

$3+1$

$5+1$

$3-1=2$

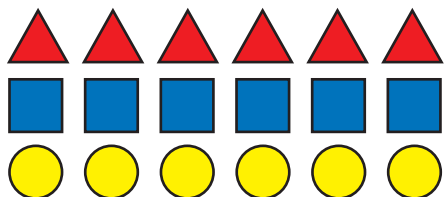
$5-1=4$

$6-1$

$4-1$

3

Скільки трикутників, чотирикутників, кругів?

6

6 — це 5 і ще 1

$6 = 5 + 1$

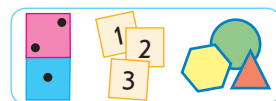
6

6 — це 7 без 1

$6 = 7 - 1$

4

Попрацюй з математичними матеріалами.

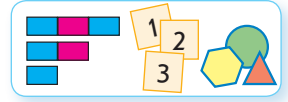

ПОРІВНЮЄМО ЧИСЛА

- числовий промінь
- наступні числа більші
- попередні числа менші

1 Попрацюй з математичними матеріалами.

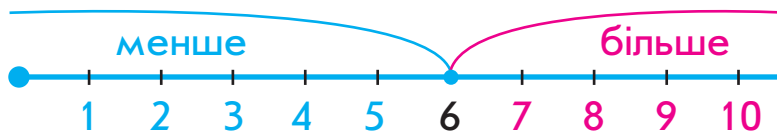
2 Які числа пропущено? Що тобі відомо про ці числа?

3 Порівняй пари множин за кількістю елементів. До кожної пари добери нерівність.

						$6 > 4$
						$1 < 6$
						$5 > 4$

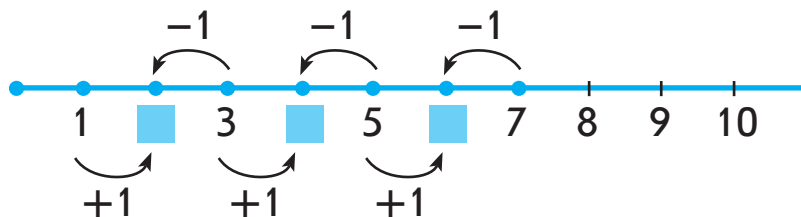
4 Назви числа, які менші від 6; числа, які більші за 6.

5 Порівняй числа.

5 і 6	6 і 3	6 і 6	5 і 1	1 і 2
3 і 4	3 і 5	1 і 6	6 і 7	4 і 2

6 Розглянь числовий промінь. Склади рівності.

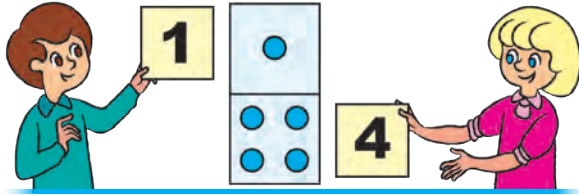
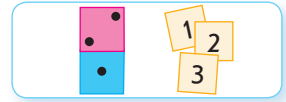

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 6

1

Попрацюй з математичними матеріалами.

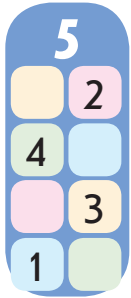

$$4 + 1 = 5$$

$$1 + 4 = 5$$

2

Згадай склад чисел 5, 4, 3. Визнач, які числа пропущено.

$$\square + 2$$

$$4 + \square$$

$$\square + 3$$

$$1 + \square$$

$$1 + \square$$

$$\square + 2$$

$$3 + \square$$

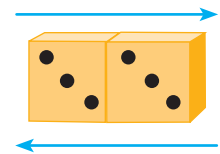
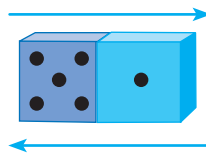
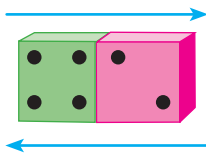

$$\square + 2$$

$$2 + \square$$

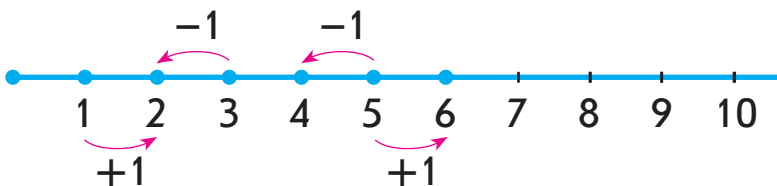
3

Виклади 6 кружків. Переміщуючи їх зліва направо, досліди склад числа 6. Склади рівності на додавання.

5

Розглянь числовий промінь. Знайди значення виразів.

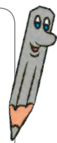

$$1 + 1$$

$$3 - 1$$

$$5 + 1$$

$$5 - 1$$

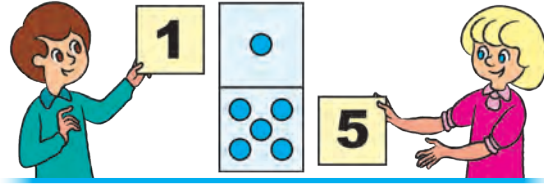
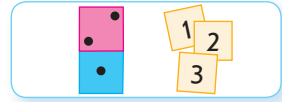

ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1–6

1

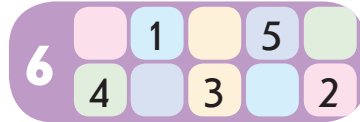
Попрацюй з математичними матеріалами.

5	+	1	=	6
1	+	5	=	6
6	-	1	=	5
6	-	5	=	1

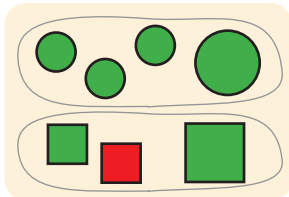
2

Віднови таблиці. Склади рівності на додавання.

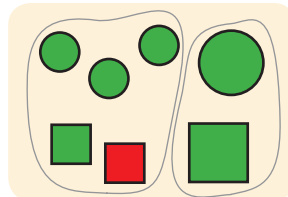

3

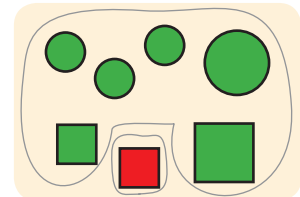
За якою ознакою множину розбито на підмножини в кожному випадку? Поясни, як складали рівності.

$$\begin{aligned} 4 + 3 &= 7 \\ 3 + 4 &= 7 \\ 7 - 4 &= 3 \\ 7 - 3 &= 4 \end{aligned}$$

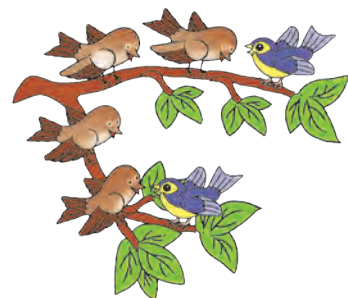
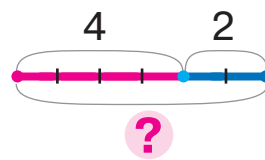
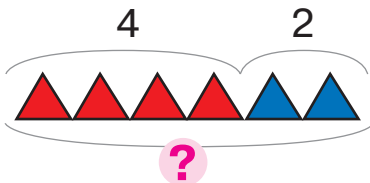
$$\begin{aligned} 5 + 2 &= 7 \\ 2 + 5 &= 7 \\ 7 - 5 &= 2 \\ 7 - 2 &= 5 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 6 + 1 &= 7 \\ 1 + 6 &= 7 \\ 7 - 6 &= 1 \\ 7 - 1 &= 6 \end{aligned}$$

4

На дереві 4 горобці і 2 синиці.
Поясни схеми. Склади вираз.

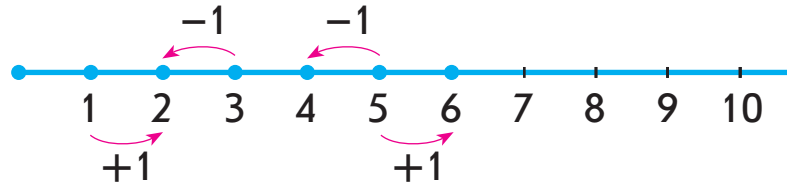

ДОДАЄМО І ВІДНИМАЄМО ЗА ЧИСЛОВИМ ПРОМЕНЕМ

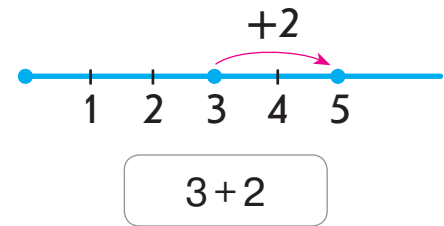
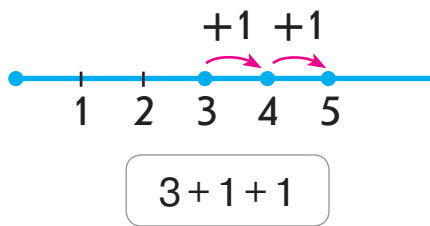
1

Розглянь числовий промінь. Досліди, як одержати наступне число до даного; попереднє число. Склади відповідні вирази, знайди їх значення.

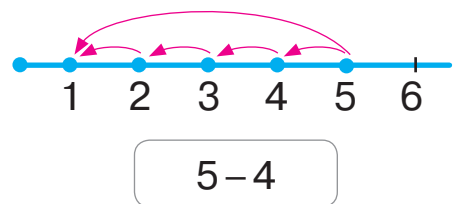
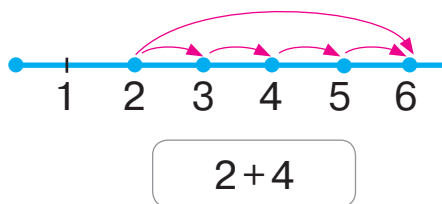
2

З яких чисел складається число 2? Розглянь, як можна додати 2. Знайди значення виразів.

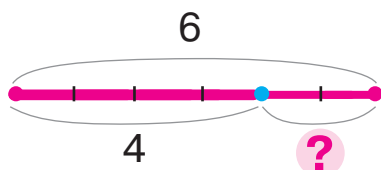
3

Знайди значення виразів, користуючись числовим променем.

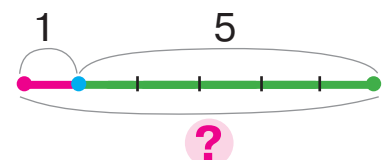

4

До кожної схеми добери вираз, усно знайди його значення.

- $4+2$
- $1+5$
- $6-4$
- $6-1$

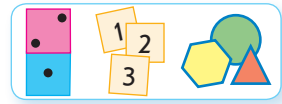

ДОДАЄМО І ВІДНИМАЄМО В МЕЖАХ 6

1

Попрацюй з математичними матеріалами.

2

Прочитай рівності в першому стовпчику. Поясни, як їх склали. Віднови рівності до решти кісточок доміно.

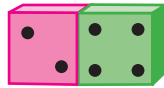

$$2 + 3 = 5$$

$$3 + 2 = 5$$

$$5 - 2 = 3$$

$$5 - 3 = 2$$

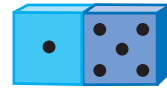

$$2 + 4 = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$6 - 2 = \square$$

$$\square - \square = \square$$

$$1 + 5 = \square$$

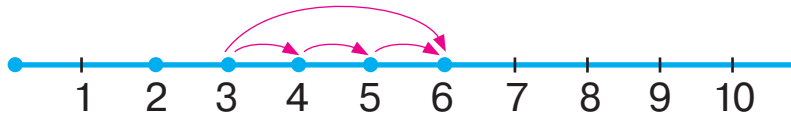
$$\square + \square = \square$$

$$6 - 1 = \square$$

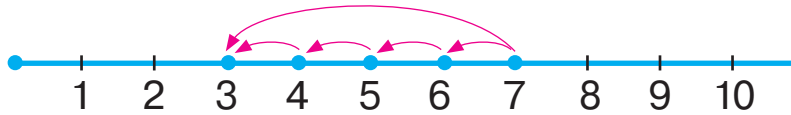
$$\square - \square = \square$$

3

Знайди значення виразів, користуючись числовим променем.

$$3 + 3$$

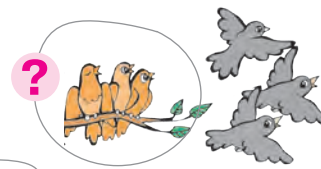
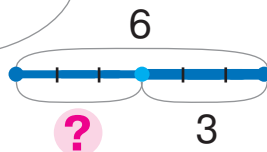
$$7 - 4$$

4

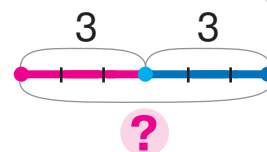
Добери схему до кожного малюнка. Поясни свій вибір.

?

?

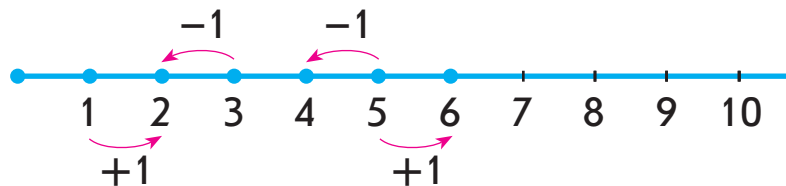
ВИВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 7

- +1 → наступне число
- -1 → попереднє число

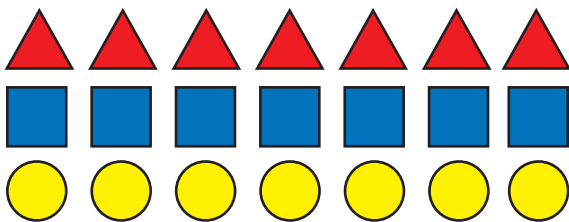
1 Попрацюй з математичними матеріалами.

2 Як одержати наступне число? попереднє? Усно склади рівності за числовим променем.

3 Скільки трикутників, чотирикутників, кругів?

7 — це 6 і ще 1

$$7 = 6 + 1$$

7 — це 8 без 1

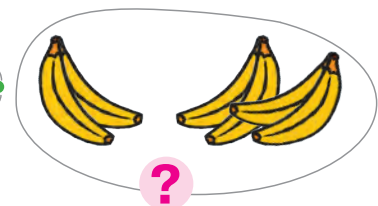
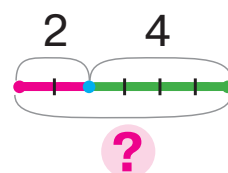
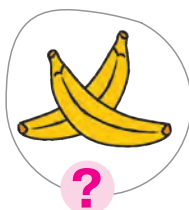
$$7 = 8 - 1$$

4 Попрацюй з математичними матеріалами.

5 Добери малюнок до схеми.

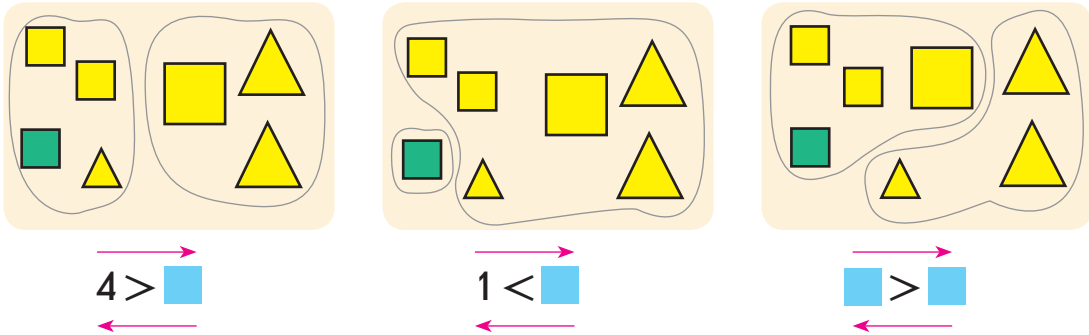
1

Знайди неправильні нерівності. У чому помилка?

$7 > 5$	$7 < 3$	$7 > 1$	$7 > 10$	$1 < 4$
$3 < 4$	$6 > 3$	$5 > 3$	$6 < 7$	$6 < 5$
$5 > 6$	$4 < 7$	$2 > 3$	$5 < 2$	$5 > 8$

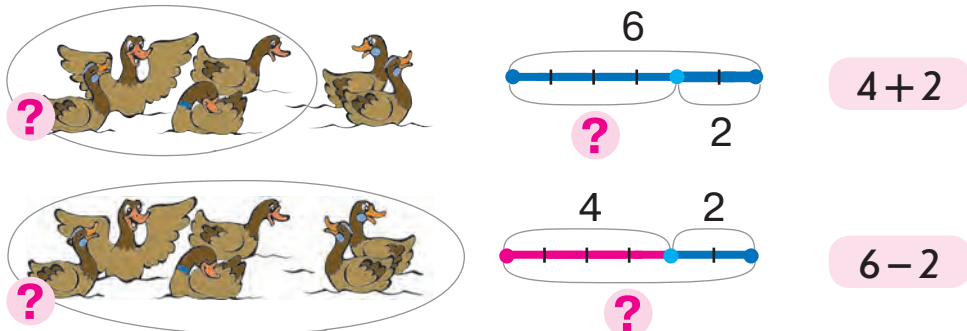
2

Розглянь кожний малюнок. За якими ознаками фігури розбито на групи? Порівняй групи фігур за кількістю елементів. Яке ще завдання можна виконати за малюнками?

3

До кожного малюнка добери схему та вираз.

4

Виконай дії за числовим променем.

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 7

1

Попрацюй з математичними матеріалами.

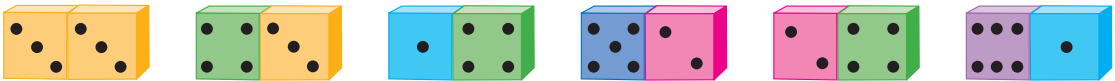

2

Виклади 7 кружків. Переміщуючи кружки зліва направо, досліди склад числа 7. Склади рівності на додавання.

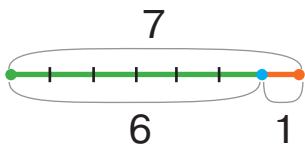
3

Які кісточки доміно показують склад числа 7? Склади відповідні вирази.

4

Поясни, як склали вирази за схемами. Склади інші вирази. Знайди значення всіх виразів.

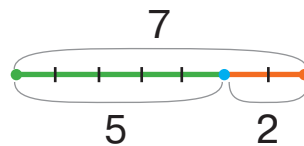

$6 + 1 = \square$

$1 + 6 = \square$

$7 - 6 = \square$

$7 - 1 = \square$

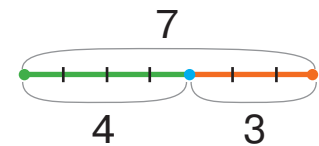

$5 + 2 = \square$

$\square + \square = \square$

$7 - 5 = \square$

$\square - \square = \square$

$4 + 3 = \square$

$\square + \square = \square$

$7 - 4 = \square$

$\square - \square = \square$

5

Згадай, що означає «додати 1»; «відняти 1». Знайди значення виразів, користуючись числовим променем.

$$2 + 1$$

$$7 - 1$$

$$5 + 1$$

$$4 - 1$$

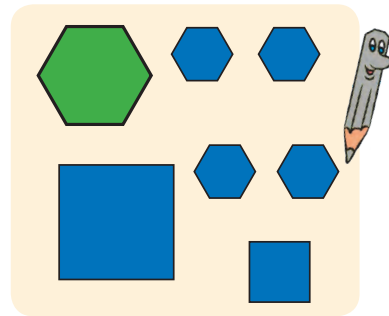

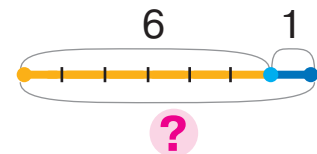
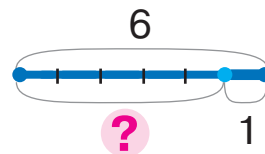
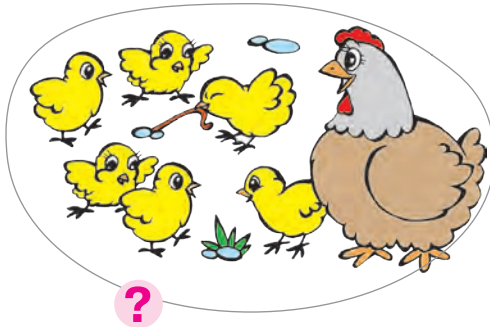
ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1-7

1 Розбий фігури на дві групи за трьома ознаками. Склади можливі рівності та нерівності.

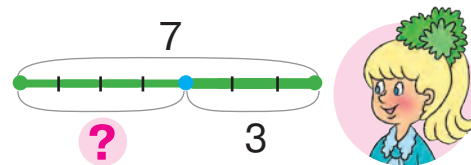
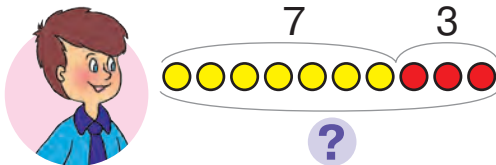
2 Добери до малюнка схему та вираз.

$6 - 1$

$6 + 1$

3 У Сашка 7 цукерок. Він дав товаришу 3 цукерки. Скільки цукерок залишилось у Сашка? Перевір, хто з дітей правильно склав схему для відповіді на запитання.

4 Знайди неправильні рівності. Як виправити помилки?

$5 - 1 = 4$	$6 + 1 = 5$	$7 - 1 = 6$	$5 + 1 = 4$
$8 + 1 = 9$	$4 - 1 = 2$	$2 + 1 = 1$	$9 - 1 = 8$

ПОРІВНЮЄМО ЧИСЛА

1 У першому рядку мали підкреслити числа, менші від 7; у другому рядку — більші за 4, але менші від 8. Чи правильно це зроблено? Усно виправ помилки.

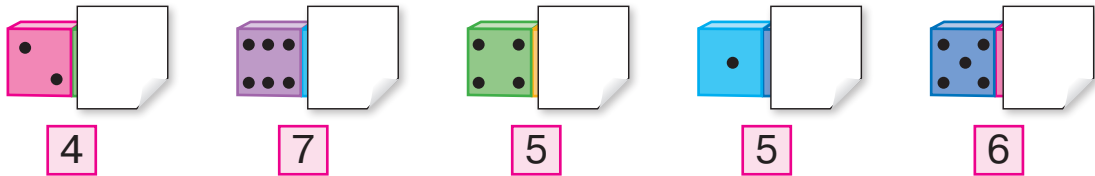

<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	8	9	10
1	2	3	4	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	9	10

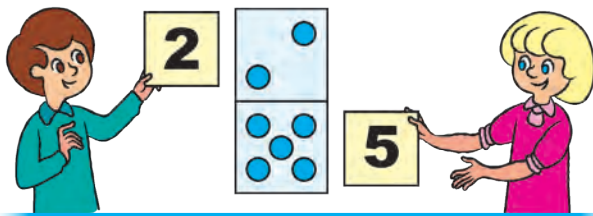
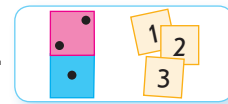
2 Порівняй числа.

7 і 5	6 і 8	9 і 7	8 і 5	3 і 6
4 і 8	5 і 3	10 і 8	9 і 4	8 і 2

3 Скільки точок «сховалося» за кожним аркушем?

4 Попрацюй з математичними матеріалами.

5	+	2	=	7
2	+	5	=	7
7	-	2	=	5
7	-	5	=	2

5 Згадай склад чисел. Склади рівності на додавання; віднімання.

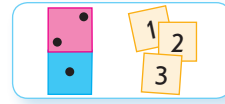

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 8

1

Попрацюй з математичними матеріалами.

2

Виклади 8 кружків. Переміщуючи кружки зліва направо, досліди склад числа 8. Склади відповідні рівності на додавання і віднімання.

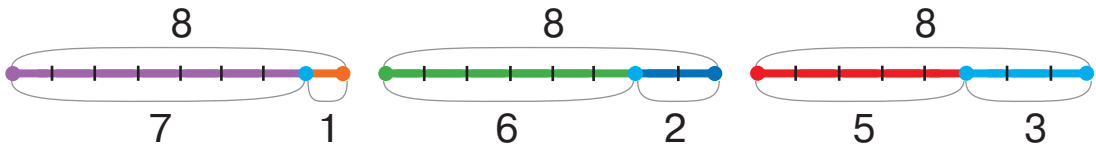
3

Які кісточки доміно показують склад числа 8? Усно склади відповідні рівності.

4

Що спільне в схемах? До кожної схеми склади дві рівності на додавання та дві — на віднімання.

5

Знайди значення виразів, користуючись числовим променем.

6

Виклади картки з числами від 1 до 8. Знайди значення виразів.

5 + 1
7 - 1
3 + 1

8 - 1
7 + 1
6 - 1

4 + 1
5 - 1
9 - 1

2 + 1
2 - 1
6 + 1

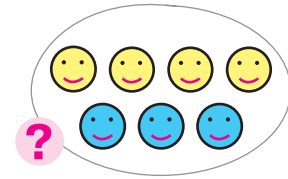
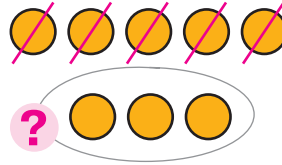
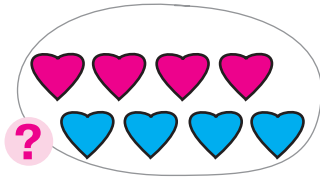
ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1–8

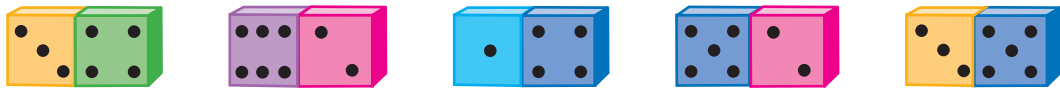
1 Попрацюй з математичними матеріалами.

2 Усно склади вирази за схемами.

3 До кісточок доміно склади можливі рівності.

4 Згадай склад числа 8. Визнач, які числа пропущено в таблиці та рівностях.

$3 + \square = 8$

$4 + \square = 8$

$8 - 3 = \square$

$8 - 4 = \square$

$\square + 1 = 8$

$2 + \square = 8$

$8 - 1 = \square$

$8 - 2 = \square$

$5 + \square = 8$

$\square + 7 = 8$

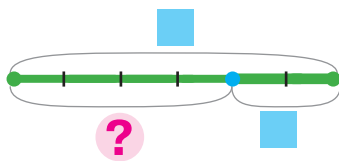
$8 - 5 = \square$

$8 - 7 = \square$

$\square + 6 = 8$

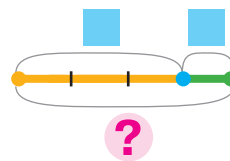
$8 - 6 = \square$

5 До кожної схеми добери вираз.

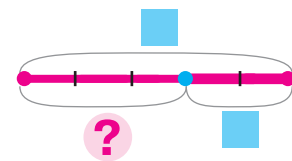
$3 + 1$

$3 - 1$

$5 + 2$

$6 - 2$

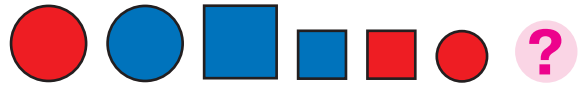

$5 - 2$

$6 + 2$

ВИВЧАЄМО ЧИСЛО І ЦИФРУ 9

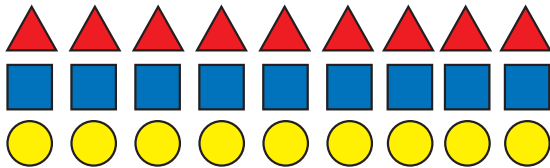
1

Попрацюй з математичними матеріалами.

2

Що можна сказати про кількість трикутників, чотирикутників і кругів на малюнку?

9

9 — це 8 і ще 1

$$9 = 8 + 1$$

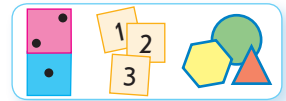
9

9 — це 10 без 1

$$9 = 10 - 1$$

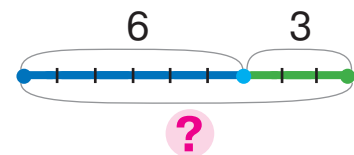
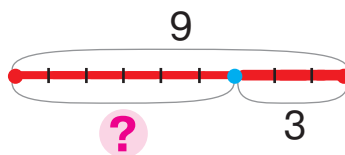
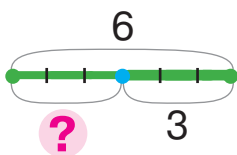
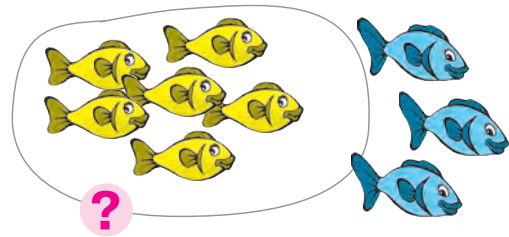
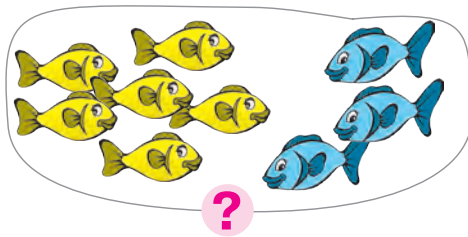
3

Попрацюй з математичними матеріалами.

4

Добери схему та вираз до кожного малюнка.

6 + 3

6 - 3

9 - 3

ПОРІВНЮЄМО ЧИСЛА

● порівняння на основі складу числа

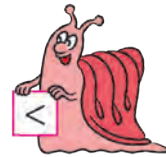
1 Порівняй числа.

3 і 5
8 і 6

9 і 7
2 і 5

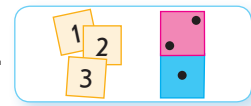
8 і 9
10 і 4

10 і 9
8 і 9

2 Запиши в порядку збільшення числа: 9, 4, 1, 8, 6.

3 Попрацюй з математичними матеріалами.

4 Прокоментуй записи. Спробуй закінчити міркування.

4 і 2
2 і 2 більше 2

7 і 3
4 і 3 більше 3

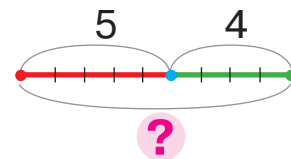
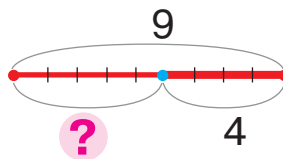
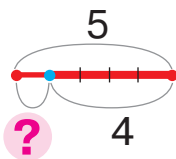
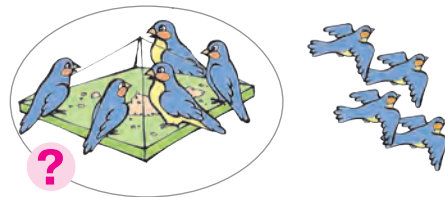
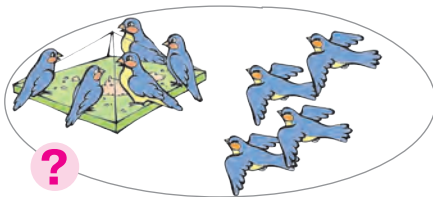
6 і 5
1 і 5 більше 5

7 і 6
[ ] і [ ] ... [ ]

5 і 4
[ ] і [ ] ... [ ]

7 і 5
[ ] і [ ] ... [ ]

5 До кожного малюнка добери схему та вираз.

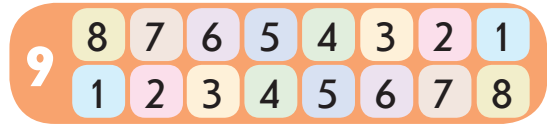
9 - 4

5 + 4

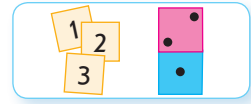
5 - 4

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 9

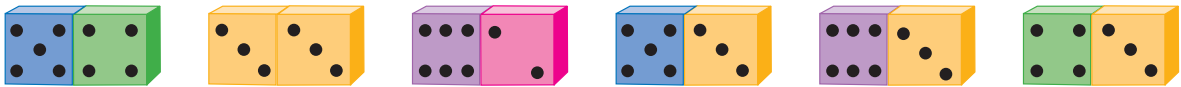

1 Попрацюй з математичними матеріалами.

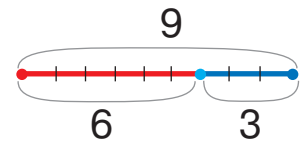
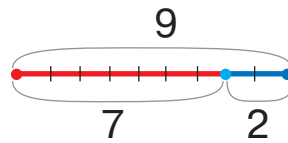
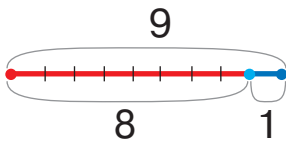

2 Виклади 9 кружків. Переміщуючи кружки зліва направо, досліди склад числа 9. Склади відповідні рівності на додавання і віднімання.

3 Які кісточки доміно ілюструють склад числа 9?

4 За кожною схемою склади рівності на додавання і віднімання.

5 Порівняй числа.

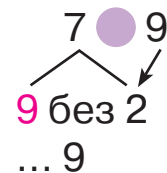
5 і 9
2 і 6

9 і 7
10 і 9

6 і 8
7 і 3

8 і 10
6 і 4

6 Порівняй числа за їх складом, користуючись схемами.

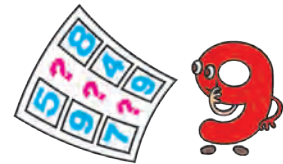

ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1–9

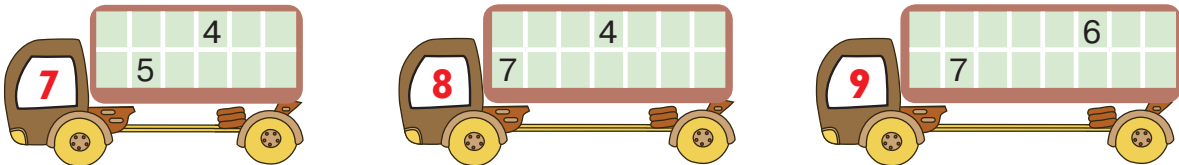
- 1** Назви числа:
 більші за 4, але менші від 9;
 менші від 9, але більші за 7;
 більші за 5, але менші від 8.

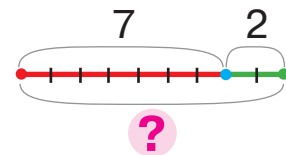
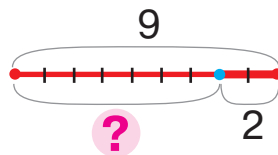
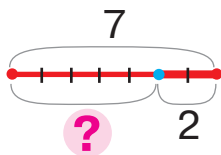
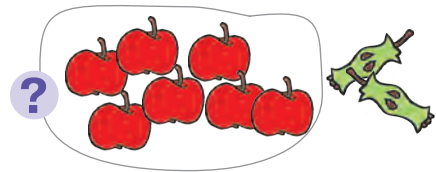
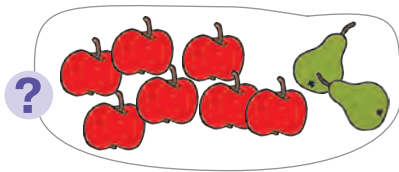
- 2** Відшукай неправильні нерівності. У чому помилки?

$6 > 5$	$4 < 6$	$9 < 6$	$10 > 1$	$7 < 5$
$9 < 8$	$8 > 9$	$7 > 4$	$3 < 6$	$3 > 8$

- 3** Згадай склад чисел.

- 4** До кожного малюнка добери схему та вираз.

$7 + 2$

$7 - 2$

$9 - 2$

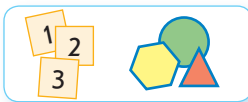

ВИВЧАЄМО ЧИСЛО 10

● натуральний ряд чисел

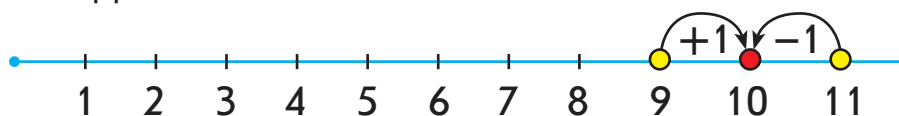
1

Попрацюй з математичними матеріалами.

2

Поясни, як одержати число 10. Чи знаєш ти наступне число до числа 10? Розглянь, як одержати число 10 із наступного до нього числа.

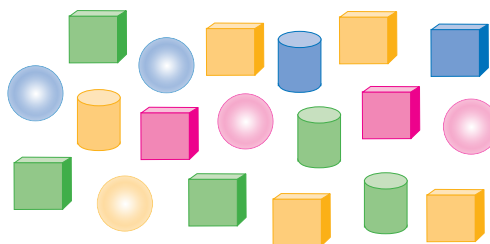

10 — це 9 і 1

10 — це 11 без 1

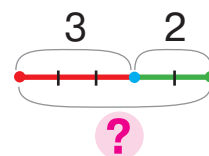
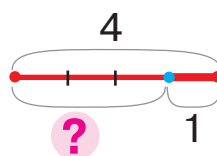
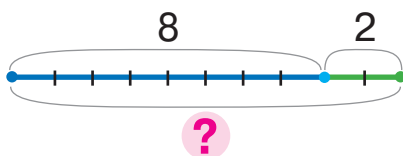
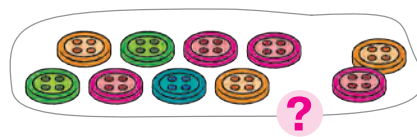
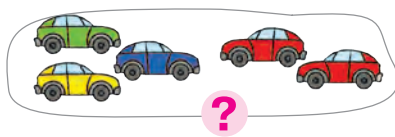
3

Визнач, скільки геометричних фігур кожного виду.

4

До кожного малюнка добери схему.

5

Віднови склад числа.

ПОРІВНЮЄМО ЧИСЛА

1 Віднови відрізок натурального ряду чисел.

1, , , 4, 5, , , , 9,

2 Порівняй числа. Які способи порівняння чисел ти знаєш? Який із них для тебе легший?

10 і 7
3 і 9

8 і 5
6 і 10

2 і 4
10 і 8

10 і 4
7 і 3

3 Розглянь кожний вираз. З'ясуй, яке число одержимо: наступне чи попереднє до поданого. Знайди значення виразів.

$2 + 1$

$3 - 1$

$7 + 1$

$5 - 1$

4 Згадай склад чисел. До кожного випадку склади рівності за схемою: $\square + \square = \square + \square$.

9

7		2		3		6	
	5		1		4		8

8

3		5		4	1
	6		2		

5 Доповни схеми до малюнків. Склади відповідні рівності.

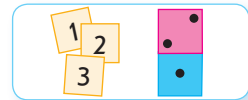

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЛА 10

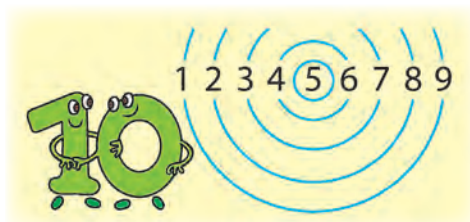

1 Попрацюй з математичними матеріалами.

2 Виклади 10 кружків. Переміщуючи кружки зліва направо, досліди склад числа 10. Склади відповідні рівності на додавання і віднімання.

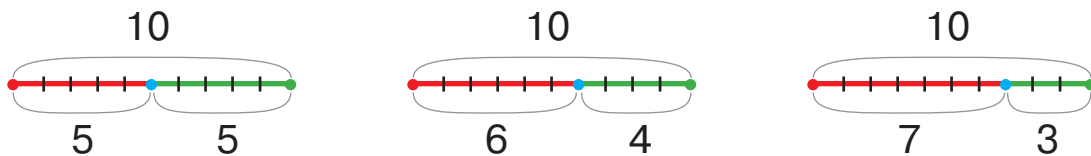
3 Розглянь пари чисел, які складають число 10. Що цікаве можна помітити? Запиши відповідні рівності на додавання.

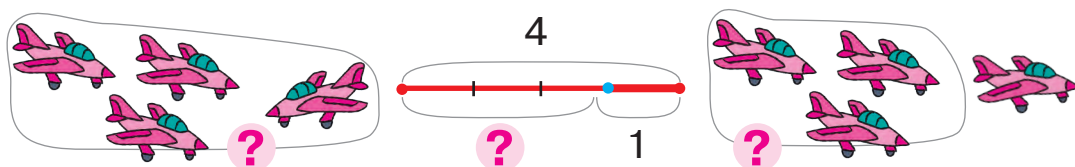
4 Які кісточки доміно ілюструють склад числа 10?

5 За кожною схемою склади рівності на додавання і віднімання.

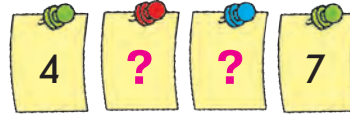
6 Добери до схеми малюнок.

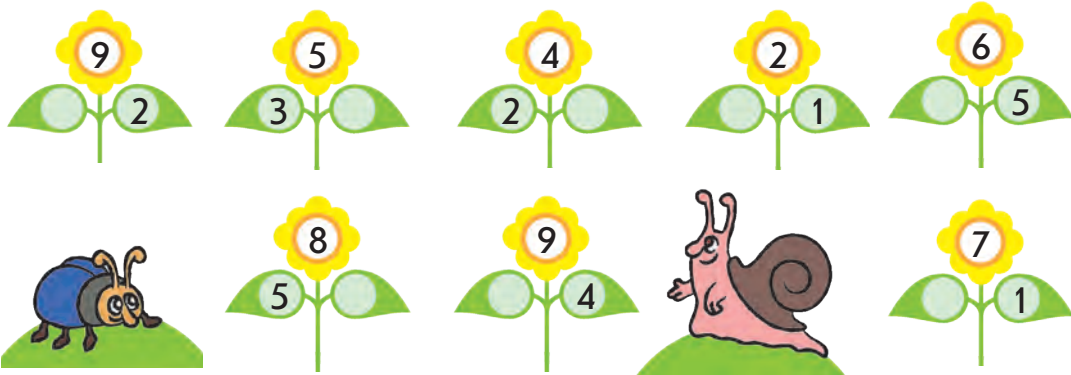

ПЕРЕВІРЯЄМО СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ

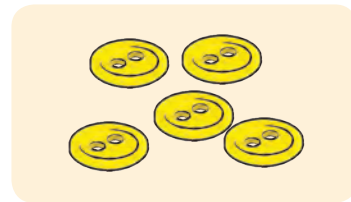
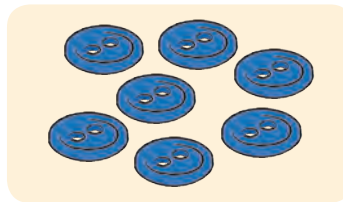
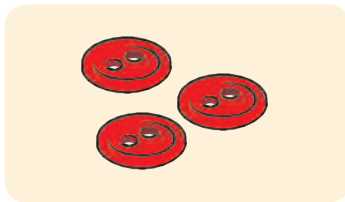
1 Назви пропущені числа.

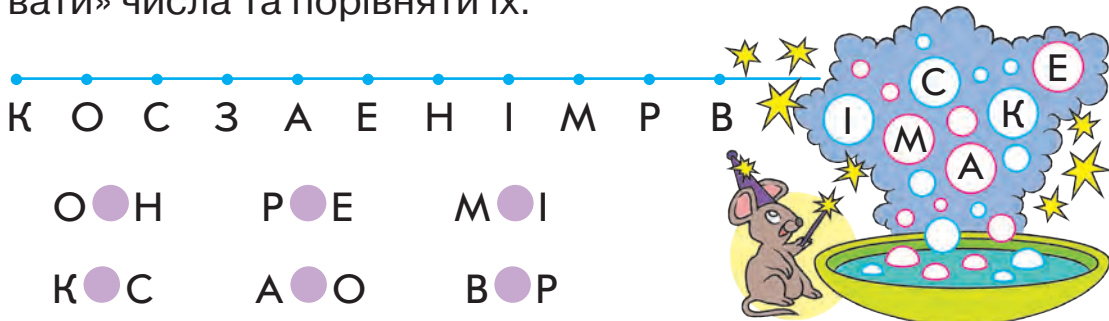
2 Згадай склад чисел. Які числа пропущено?

3 Познач кількість гудзиків числом. Назви найменше число.

4 Чаклун перетворив числа на літери. Спробуй «розчаклувати» числа та порівняти їх.

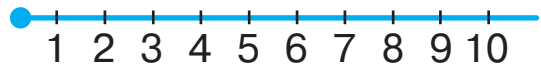

ПОВТОРЮЄМО ЧИСЛА 1–10

1

Назви числа:
більші за 7, але менші від 10;
більші за 1, але менші від 6;
менші від 8, але більші за 2;
менші від 10.

2

З'ясуй, яке число одержимо: наступне чи попереднє до поданого. Знайди значення виразів.

$9 + 1$

$8 - 1$

$7 - 1$

$4 - 1$

$6 - 1$

$5 + 1$

$6 + 1$

$7 + 1$

3

Визнач, на які числа «впали» листочки.

$\text{leaf} + 1 = 10$

$\text{leaf} - 1 = 8$

$\text{leaf} + 1 = 8$

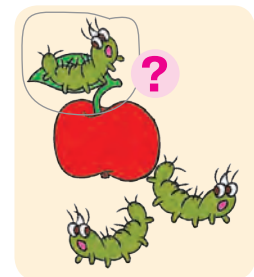
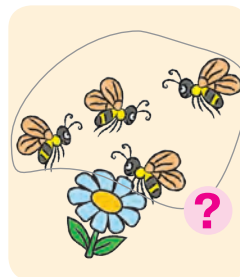
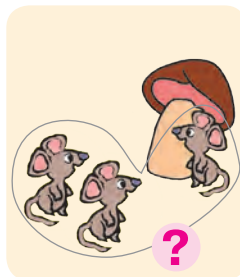
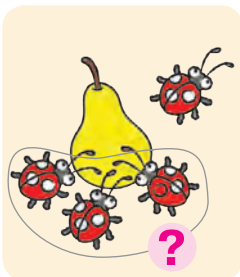
$\text{leaf} - 1 = 7$

$\text{leaf} + 1 = 5$

$7 - \text{leaf} = 6$

4

Прокоментуй малюнки. Поміркуй: треба об'єднувати чи вилучати об'єкти? Добери відповідні вирази. Усно знайди їх значення.

$3 + 1$

$4 + 1$

$3 - 1$

$1 + 2$

$4 - 1$

$3 - 2$

$4 - 3$

ДОСЛІДЖУЄМО СКЛАД ЧИСЕЛ ПЕРШОГО ДЕСЯТКА

1

Упізнай числа за описами. Склади подібні загадки для дітей у класі.

- 1) Це число стоїть між числами 7 і 9.
- 2) Це число наступне до числа 6.

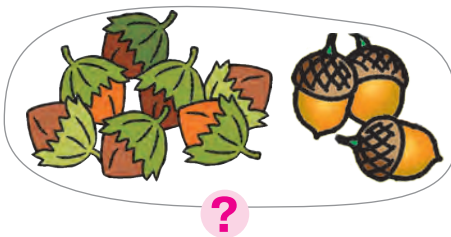
2

Розглянь пари чисел, які складають число 9; число 8; число 7; число 6. Склади за схемами відповідні рівності на додавання.

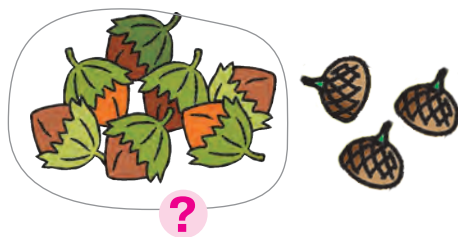

3

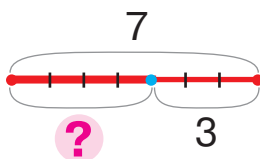
Добери до кожного малюнка схему та вираз.

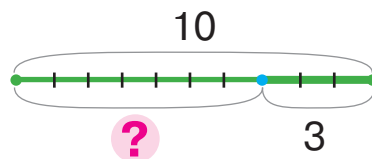
?

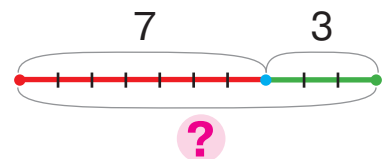
?

$10 - 3$

$10 + 3$

$7 - 3$

$7 + 3$

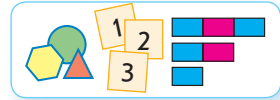

НАЗИВАЄМО КОМПОНЕНТИ ТА РЕЗУЛЬТАТ ДІЇ ДОДАВАННЯ

- перший доданок
- другий доданок
- сума

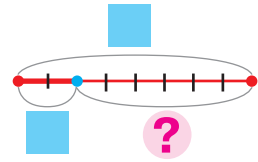
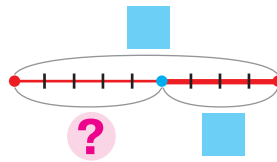
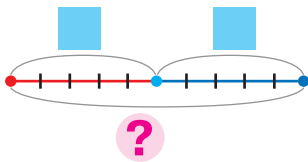
1

Попрацюй з математичними матеріалами.

2

Розкажи, як доповнити схеми. Склади за схемами рівності. Прочитай рівність на додавання.

3

Запам'ятай, як називають числа при додаванні. Що цікаве в цих назвах можна помітити?

<p>Доданок Доданок</p> <p>5 1</p>	<p>Вираз — сума</p> <p>5 + 1</p> <p>Доданок Доданок</p>	<p>Значення виразу</p> <p>= 6</p> <p>Сума</p>
---	---	--

4

Назви в рівностях перший доданок; другий доданок; суму. Знайди неправильні рівності.

$$5 + 4 = 9$$

$$8 + 1 = 7$$

$$5 + 2 = 7$$

$$4 + 4 = 8$$

$$1 + 5 = 6$$

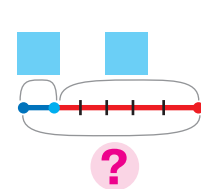
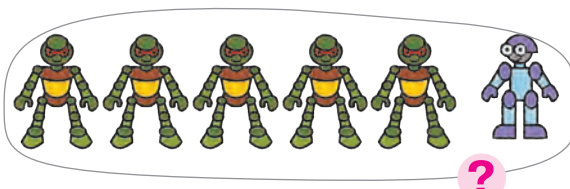
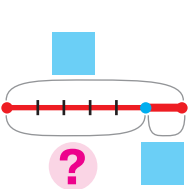
$$6 + 3 = 9$$

$$7 - 3 = 5$$

$$6 + 2 = 8$$

5

Добери схему до малюнка. Склади відповідну рівність.

ВІДКРИВАЄМО СПОСІБ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЛА 2

● $+2 \rightarrow (+1) (+1)$
 ● $-2 \rightarrow (-1) (-1)$

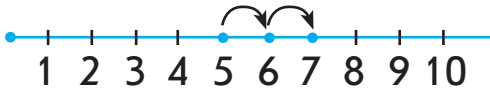
1 Попрацюй з математичними матеріалами.

2 Знайди значення сум. Прочитай рівності з назвами компонентів і результату. Знайди значення решти виразів.

$5 - 1$	$6 + 1$	$8 - 1$	$4 + 1$
$9 + 1$	$10 - 1$	$7 + 1$	$3 + 1$

3 Згадай, як додавати і віднімати число 2 за числовим променем. Закінчи обчислення за схемами.

$$5 + 2 = 5 + 1 + 1 = \square + \square = \square$$

$\begin{array}{c} \wedge \\ 1+1 \end{array}$

$$5 - 2 = 5 - 1 - 1 = \square - \square = \square$$

$\begin{array}{c} \wedge \\ 1+1 \end{array}$

4 Прокоментуй розв'язування. Знайди значення решти виразів за поданими схемами.

$$7 + 2 = 7 + 1 + 1 = 8 + 1 = 9$$

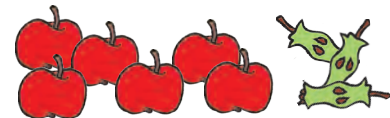
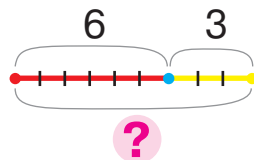
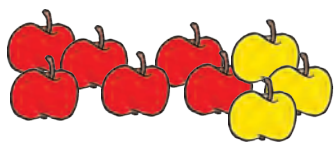
$\begin{array}{c} \wedge \\ 1+1 \end{array}$

$$8 - 2 = 8 - 1 - 1 = 7 - 1 = 6$$

$\begin{array}{c} \wedge \\ 1+1 \end{array}$

$8 + 2$	$5 - 2$	$3 - 2$	$5 + 2$	$6 - 2$	$9 - 2$
---------	---------	---------	---------	---------	---------

5 Добери до схеми малюнок. Склади відповідний вираз і знайди його значення.

ОДЕРЖУЄМО ЧИСЛО НУЛЬ. ВІДНІМАЄМО РІВНІ ЧИСЛА

- нуль 0
- $a - a = 0$

1 Знайди значення сум. Прочитай рівності на додавання.
 $6 + 1$ $8 - 5$ $9 + 1$ $8 + 1$

2 Прокоментуй розв'язування. Знайди значення виразів.

$$7 + 2 = 7 + 1 + 1 = \square + 1 = \square$$

$$9 - 2 = 9 - 1 - 1 = \square - 1 = \square$$

$8 + 2$

$4 - 2$

$6 + 2$

$10 - 2$

3 Прокоментуй кожен малюнок. Скільки пушинок залишилось на кульбабі? Доповни рівності.

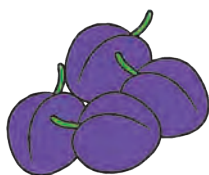
$6 - 2 = \square$

$4 - 2 = \square$

$2 - 1 = \square$

$1 - 1 = 0$

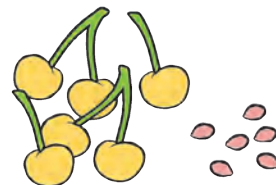
4 Що спільне в рівностях? Поміркуй, коли при відніманні одержують нуль.

$4 - 4 = 0$

$3 - 3 = 0$

$6 - 6 = 0$

5 Знайди вирази, які мають значення 0.

$6 + 1$

$3 - 2$

$9 - 9$

$7 + 1$

$8 - 8$

$5 + 1$

$8 + 2$

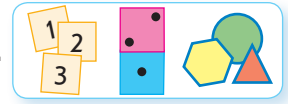
$3 - 3$

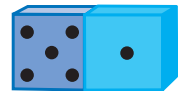
ВІДКРИВАЄМО СПОСІБ МІРКУВАННЯ ПРИ ДОДАВАННІ І ВІДНІМАННІ ЧИСЛА 0

- $a + 0 = a$
- $0 + a = a$
- $a - 0 = a$

1 Попрацюй з математичними матеріалами.

2 За кожною кісточкою доміно склади дві рівності на додавання.

3 Прочитай рівності з назвами компонентів і результату. Розбий рівності на дві групи. Що спільне в кожній групі?

$$6 + 0 = 6$$

$$0 + 8 = 8$$

$$3 + 0 = 3$$

$$0 + 9 = 9$$

$$0 + 10 = 10$$

$$2 + 0 = 2$$

$$0 + 5 = 5$$

$$4 + 0 = 4$$

4 Згадайся, що спільне в рівностях. Що цікаве можна помітити?

$$2 - 0 = 2$$

$$10 - 0 = 10$$

$$9 - 0 = 9$$

$$3 - 0 = 3$$

$$4 - 0 = 4$$

$$7 - 0 = 7$$

$$8 - 0 = 8$$

$$1 - 0 = 1$$

5 Знайди значення виразів.

$$9 - 0$$

$$7 - 7$$

$$8 + 0$$

$$1 - 1$$

$$9 + 0$$

$$7 - 0$$

$$10 - 0$$

$$10 + 0$$

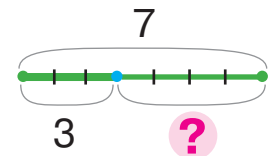
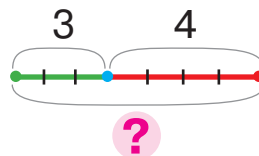
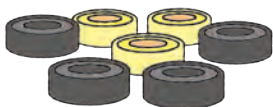
$$9 - 9$$

$$7 + 0$$

$$6 - 6$$

$$5 - 0$$

6 Уяви, що відрізками позначено кількість шашок. Склади рівності за схемами.

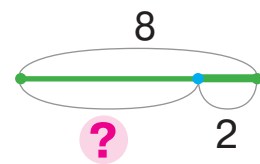
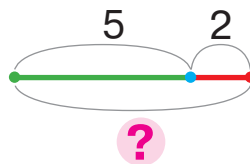
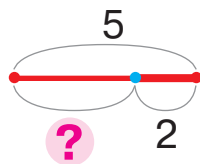
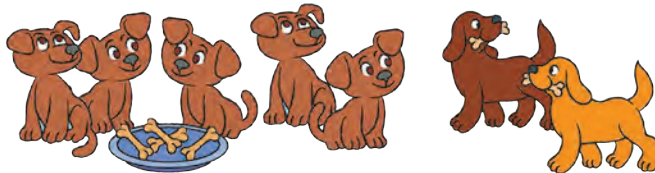

ВЧИМОСЯ ДОДАВАТИ І ВІДНІМАТИ ЧИСЛА

1 Добери до малюнка схему та вираз.

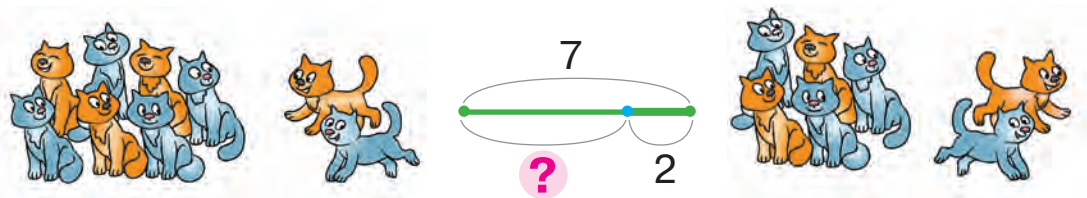

$5 + 2$

$5 - 2$

$8 - 2$

2 Добери малюнок до схеми.

3 Знайди значення виразів за схемами.

$$8 + 2 = 8 + 1 + 1 = \square + 1 = \square$$

$$8 - 2 = 8 - 1 - 1 = \square - 1 = \square$$

$6 + 2 = \square$

$9 - 2 = \square$

$8 + 2 = \square$

$6 - 2 = \square$

4 Знайди значення виразів. Прочитай рівності на додавання.

$6 + 1$

$7 + 1$

$0 + 9$

$4 - 0$

$8 - 0$

$5 - 5$

$7 - 7$

$0 + 4$

$8 + 2$

$0 + 10$

$5 + 0$

$9 - 1$

$3 - 0$

$6 - 0$

$10 - 1$

$9 - 9$

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ЧИСЛА 0, 1, 2

1 Знайди значення виразів.

$9 - 0$

$3 - 3$

$5 - 1$

$0 + 8$

$5 - 5$

$7 + 0$

$6 - 6$

$7 + 1$

2 Знайди значення виразів за схемами.

$$7 + 2 = 7 + 1 + 1 = \square + 1 = \square$$

$\begin{array}{c} \wedge \\ 1+1 \end{array}$

$$7 - 2 = 7 - 1 - 1 = \square - 1 = \square$$

$\begin{array}{c} \wedge \\ \square + \square \end{array}$

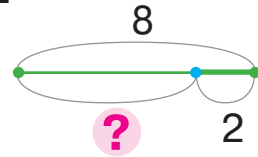
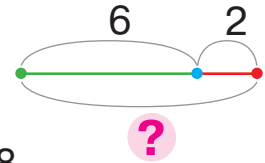
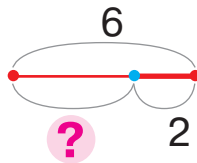
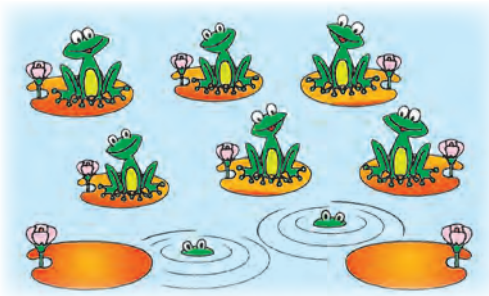
$8 + 2$

$8 - 2$

$6 + 2$

$6 - 2$

3 Добери до малюнка схему та вираз.

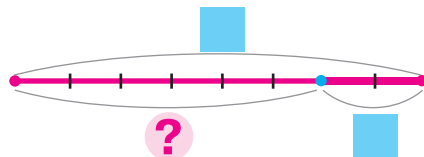
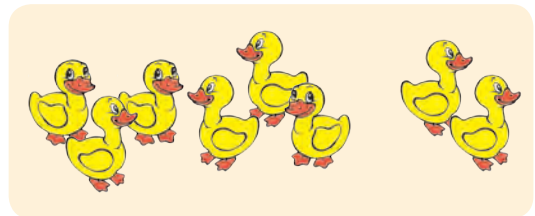
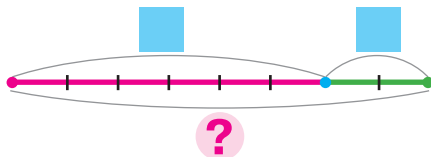

$6 + 2$

$6 - 2$

$8 - 2$

4 Розглянь малюнки. Доповни схеми, склади рівності.

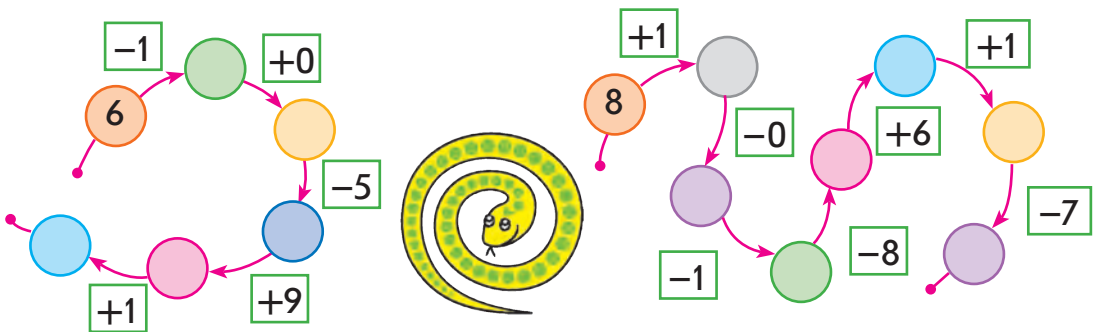
ДОСЛІДЖУЄМО ТАБЛИЦІ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЛА 1

1 Прочитай таблиці додавання і віднімання числа 1. Закрий долонею результати. Спробуй назвати результати.

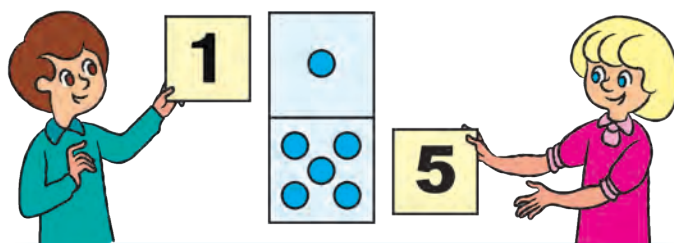
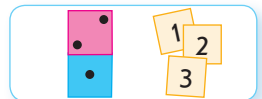
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
+ 1									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
- 1									
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

2 Виконай арифметичні дії за стрілками.

3 Попрацюй з математичними матеріалами.

5	+	1	=	6
1	+	5	=	6
6	-	1	=	5
6	-	5	=	1

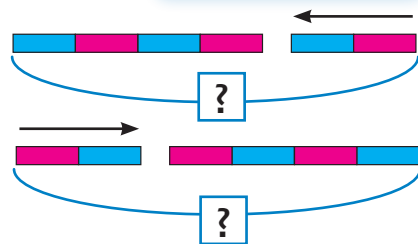
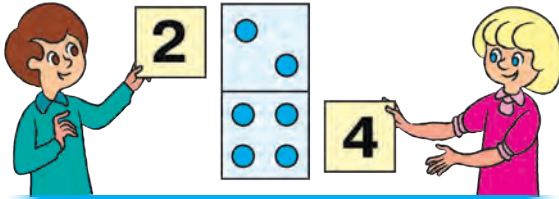
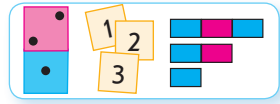

ВІДКРИВАЄМО ПЕРЕСТАВНИЙ ЗАКОН ДОДАВАННЯ

● $a + b = b + a$

1

Попрацюй з математичними матеріалами.

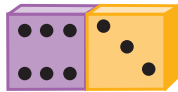

$$4 + 2 = 6$$

$$2 + 4 = 6$$

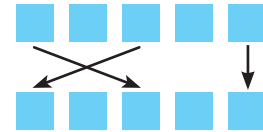
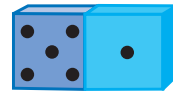
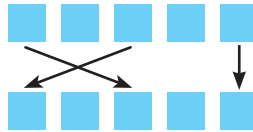
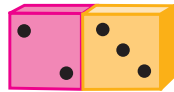
2

До кожної кісточки доміно склади рівності на додавання за схемами. Зістав записи. Чи змінилося значення суми?

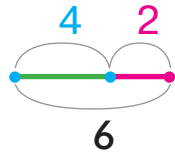
$$6 + 3 = 9$$

$$3 + 6 = 9$$

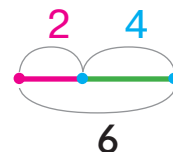

3

В Олега в одній кишені 4 цукерки, а в іншій — 2 цукерки. Поясни кожну схему. Що цікаве можна помітити?

$$4 + 2 = 6$$

$$2 + 4 = 6$$

$$4 + 2 = 2 + 4$$

4

Розглянь кожний стовпчик. Чи допоможе значення першого виразу знайти значення другого?

$$7 + 3 = 10$$

$$4 + 5 = 9$$

$$6 + 0 = 6$$

$$8 + 2 = 10$$

$$3 + 7 = \blacksquare$$

$$5 + 4 = \blacksquare$$

$$0 + 6 = \blacksquare$$

$$2 + 8 = \blacksquare$$